

hind 5 senti.

Tallinna Teataja

10 lehekülge.

Toimetuse ja kirjastuse:

Tallinn Wene tän. 11a. — Kõnetr. 428-29. Avatud
kella 9—16

Kuulutuste hinnad:

Kuulutuste kättes 5 senti, teksti ees 10 senti
ja teksti sees 12 senti millimeeter weeru lahuses

Tellimise hinnad:

1 kuu peale postiga	25 senti
3 " " "	65
6 " " "	120
12 " " "	225

Majandus-politiline nädalaleht.

Ilmub igal laupäeval.

Nr. 8. (25)

Laupäeval, 21. veebruaril 1931.

2. aastakäik.

Rahvamaja „GRAND-MARINA“

Ainult täisealistele! Õõseansse kl. 12 õösel!

Suurim sensatsioon Tallinnas!

21., 22., 23. ja 24. veebruaril ainult 4 võõrusetendust kl. 12 õösel.

Maailmakuulus telepaat

Brée-Andrussen

Hüpnosis, ärkamissuggection, selgeltnägemine,
tahtejõud, elajate ja inimeste hüpnootiseerimine, telepaatia ja suggection
daamide juures, mõtelugemine, armastussuggection jne.

Kassa avatud kell 11 õhtul.

21. veebr. esimene Prantsuse kõne ja laulu hellsuurfilm

Pariisi katusekambrites

Draama linna elust, mis ei tunne ööd. Beethoveni parisi laulu **Pola Illery**,
meeldiv **Albert Prejean**, karakter-näitleja **Gaston Modot** ja ülejäänud
tegelastond üllatab mängu jõurikkuse ja tundeilikkusega.

Montmartri tõeline nägu! Oivaline muusika ja laul.

Kogu Euroopa laulab selle filmi lõõklaule.

II. Lisa. Seansside algus: laupäeval kell 5, 6.50, 8.40 ja 10.30 õhtul.
pühapäeval „2, 4, 6, 8 ja 10 õhtul.

Kino MODERN
6. Tartu m. 4, tel. 304-68

Vabaduspäevaks suurejooneline kahekordne esietendus-eeskava!
I. Fox-Filmi toodang

„Sõduri uhkus“

Draama kahe venna omavahelisest võitlusest ilusa neiu pärast 8 vaat.
Peaosades: Helen Chandler, Joyce Compton, George O'Brien, David Butler.
Sõduri au — armastus ja sport. Huvitav seadeldus ja haarav sisu. Filmis gran-
dioosne rugby võistlus Ameerika maa ja mereväe meeskondade vahel, sajatuhan-
dete pealtvaatajate ees.

II. „Armastuse kevad“

Draama 8 vaat. Maria Kyslanki romaani „Armastuse pärast“ järel.
Peaosades: Manja Zheniskova ja Fred Bullin.
Filme saadab 12-meheline „Endla“ salongorkester. — Algus ärip. kl. 5. pühadel kl. 2.

Kino „ENDLA“

Eestimaa Autojuhtide Klubi - restoran

Estonia puistee 29, kõnetr. (20) 6-43.

**Toidud nagu ennegi —
odavad ja maitavad.**

Parim väljasõiduhoht hotell-restoran „Hiu“

Nõmme, Suur Pärnu mnt. 133, tel. 51, Hiia jaama vastas.

Soojad, muga-
vad kabinetid. **Muusika.** Einelaud alkohooliste jookidega
ja kõik osava koka juhatusel.
Viisakas teenimine. — Ruumid autodele ja hobustele.
Omanik **O. Liiders.**

Restoran „KODU“

Uus tän. 3 Kõnetr. (2) 27-33

LOUNAD kella 1—6. Soojad toidud elektri pliidilt igal ajal.

Muusika igal õhtul kella 1/28 alates.

Mängib kuulus mandolnistide kvintett hra Medwedewi juhatusel.

JUHATUS.

Täiesti MUIDU üle

100 auhinna

100.000

sendi

väärtuses
jagab

K/M. JÜRI KODRES

tema poolt korraldatud

I-sol

TERAVMEELSUSE VOISTLUSEL 1931 a.

Reklaamriimide **EHK** lõõklausete eest.

**50 AUHINDA
AUTORITELE**

**& ULE 50 PREEMIA
HÄÄLETAJATELE.**

OSAVÖTT MAKSUATA!

VOISTLUSE TINGIMUSED:

- Wõistluse tingimused:**
1. Wõistlusest võitvad osavõtta kõik.
 2. Wõistlusele saadetakse riimitud ja lühikeses vormis alla 4—10 rida ja see peab sisaldama sõnad: „Jüri Kodres“.
 3. Wõistlusele saadetakse lõõklause ei tohi sisaldada mitte üle 12 sõna, nende hulgas peavad olema sõnad „Jüri Kodres“.
 4. Reflaam või lõõklause võib olla kokkuseatud eesti, saksa ehk vene keeles.
 5. Reflaamsalm või lõõklause tuleb kirjutada „Tallinna Teataja“ nr. 8, 21. veebruaril ehk nr. 9, 28. veebruaril ilmuvale väljalõigatavale võistlusselele, mis tuleb kas isiklikult ära anda ehk postiga saata hiljemalt 4. märtsiks l.m. Jüri Kodres'ile — Tallinn, Harju tän. nr. 21. „Tallinna Teataja“ ühes nime- tatud võistlusselele võib saada hinnata Jüri Kodres'e kaubamajast. Peale 4. märtsi s. a. saadavad vastused jäävad võistlusest välja.
 6. Wõistlusselele tuleb kirjutada ref- laamsalm või lõõklause ja see alla- kirjutada märgusõnaga. Ühes võist- lusselele tuleb lisendada kinnine ümbris, pealkirjaga: „R.-m. Jüri Kodres'i reflaamsalmide ja lõõ- klausete võistlus“ ja võistlusest osa- võtta märgusõna, mis kirjutatud se- delile. Ümbrisele panna aga sedel osavõtja nime ja aadressi äratähe- damisega.
 7. Siseseadatud parimate reflaamsal- mide ja lõõklausete esialgseks läbi- vaatamiseks ja väljalavalitsaks moo- dustatakse jurü, misnagu selle kuu- vad stud. phil. Maragrethe We- ber, reflaamifunktsionär Michail So- rokin, toimetaja Toivo Heino, kaubamaja omanik Jüri Kodres.
 8. Jurü poolt väljavalitud paremad lõõklaused või reflaamsalmid aval- datakse „Tallinna Teataja“ nr. 10, 7. märtsil ja nr. 11, 14. märtsil.
 9. Avaldatud reflaamsalmide või lõõ- klausete hulgasst parima reflaamsalmi või lõõklause valimiseks korra- datakse rahvahääletus. Selleks ilmuvad sedelid „Tallinna Teataja“ nr. 12, 21 märtsil ja nr. 13, 28. märtsil, millistele luge- jad kirjutavad nende kõige enam meeldinud reflaamsalmi või lõõ- klause ja toovad ise ehk saadavad pos- tiga selle l.m. Jüri Kodres'ile, Tallinn, Harju tän. 21, hiljemalt 1. aprilliks s. a., „Tallinna Teata- jat“ ühes nimetatud hääletussele- liga võib jällegi saada hinnata Jüri Kodres'e kaubamajast. Peale 1. aprilli s. a. saadavad sedelid jäävad arvestamata.
 10. Rahva poolt paremaks tunnusta- tud reflaamsalmi või lõõklause au- torite vahel jagatakse välja antud hääle enamuse järel 50 auhinda, mis välja pandud l.m. Jüri Kod- res'e kaubamajast, nr. 1.
 11. Kõigile hääletusest osavõtjale ane- tatakse auhinnad, misnagu sellest 50 paremat on väljapandud l.m. Jüri Kodres'e kaubamajast nr. 2.
 12. Auhindade jagamist reflaamsalmide või lõõklausete antoreile ja auhin- dade annetamist hääletusest osavõt- jale toimib jurü, kes moodustatakse võistluse tingimuste p. 8. ettenähtud korras.
- R.-m. Jüri Kodres,
Harju t. 21, tel. (2) 12-12.

Valitsuse majandusprogramm.

La deklaratsioonis teatas vabariigi valitsuse juht riigivanem R. P. A. S., et valitsus teeb oma ülesandeks raste majandusliku seisukorra lahendamise.

Seetõttu tahab valitsus kõigil majandusalalet teostada aktiivset majanduspoliitikat.

Selleks tahab valitsus muretseda kiiremas korras kindla ülevaate selle kohta, mis meie ise valmistamine ja mis meie teistest maaest oleme sisseveetanud. Nende andmete põhjal tuleb asjatundjate ja jeltsfondiliste organisatsioonide okamõtul välja töötada kindel programm abinõude ja edenemissuundade leidmiseks kõigi majandusalalet tarvis.

Uues selle väljastamise valitsuse töökavast, on meil hea meel konstateerida valitsuse tõijest kavatsusi majandus- ja riigi lahendamiseks. Meie oleme alati toonitanud, kui mõrd tähtis on mõeldus kodumaa ja välismaa toodangu vahel. Meie oleme korraldust allakirjutanud nende toodete hea kvaliteeti ja mitmekesisust, mida meie kodumaal suudame valmistada, kuid mida sellest hoolimata välismaalt jisse meetaakse. Seetõttu ja väike- ja kesktööstuse kaitseviisidega, millest meil on mõnigi näide, mida meie kodumaa metallitööstus talpistada suudab, kuid mida sellest hoolimata on välismaalt odava tolli tõttu sisseveetud. Konstateerides valitsuse jõudmist arvanõu-tele, et selline majanduspoliitika riigile kahjulik on, jääb vaid loota, et vastavalt ametiautustule tulevikus kontakti peatatakse väike- ja kesktööstuse kaitseviisidega, selle arvanõu mõnestki asjast mõistlikult olla. Ei ole omegi mõtet protekteerida suurtööstust ja sel kombel hämida hulka majja- ja elujõulisi väike- ja kesktööstuseid, kes suudavad nii mõndagi odavamalt valmistada kui suurtööstused.

Sõnaga, tähelepanuväärivaks punktiks valitsuse deklaratsioon on riigi valitsemisajutiste lahushoidmine puht- majanduslikest riigiettevõtetest, püüdes teada viimaseid ühisele alusele erette- võtetega. Riigi majanduslike ettevõtete alal püüda nendega, mis üldhuvidele arvilikud.

Meie oleme oma lehe meergudel sage- dasti täpsitanud riigimajanduslike ette- võtteid ja sellega kaasasõitvat riigista- tistide hädasõitu. Erilised jõudustused riikilisele majandusettevõttele on mõi- malbanud kahjulikult konkureerida er- ettevõtetele, mis oma majjudega aita- vad kogu riigi aparatuuri elushoidmist. Ühenduses sellega mõis mainida wangi- maste lautamisest mitmesugustel töös- tuse aladel. Jättes kõrvale wangimajade ettevõtete olemasolu mõistlikel põhjustel,

ei saa puhtariikilisel kaalutlustel maini- mata jätta odava tööjõu tõttu tekkimat ebatermet mõistlikult eratevõtjatega, kes loomulikult sellises olukorras alla jää- vad.

Edasi on valitsuse kavast ettenähtud stabiilne tollipoliitika, mis taktistaks liigset ning kahjulikku sisseveet ülekaalu. Sga- külgne mõisturgude tundmaõppimine ja aratõutamine meie kaupade mahutamiseks. Kaubalepingute tagajärge kindel kontrollimine ja nende lepingute teosta- mine meie majanduslike huvidele vastavalt. Meie väliseisunduste tegemise juhtimine ka meie majandushuvide kaitse seisukohalt ja selleks kindlate eeskirjade andmine.

Peab ütleva, et lohtunud valitsuse suurimaks paheks oli hüppeline ja kind-

majandusalalet efinidajate loostõutamisel anda kindel suund ning alus.

Termitatavad kavatsused, millest ka meie lehe meergudel sagedasti on kirjuta- tud. Samuti oleme peatanud suurtöös- tuse finantseerimise juures, mis juba jõudnud meie pool riikilistele rahaaju- tistele määrgatavale kahjustid tuua. Ka seda tahab uus valitsus parandada, sest selle arvates peab riiklike rahaajutiste suuremaid kredite kasutatavate ettevõtete kohta olema neil rahaajutistel igal hetkel selge ülevaade nende majandusliku seis- korra ja töötamise väljastavate suhtes.

Et Pitalaenu Panga hulk „külmunud laenuid“ oleks, tuleb valitsuse meelest töötada välja kava, kuidas Pitalaenu- Panga kätte kogunenud mabrukuid kiire- korras ja otstarbekohaselt likvideerida. Tööstuse kapitali investeeringutele, mida turumõnede kohaselt raske põhjendada, pii- rid panna nii valitsemisabinõudega kui ka krediidil kätendamisele.

Elujõuliste tööstusettevõtete majan-

Politiiline läbikäigumaks.

Seaduseelnõu ümbertöötamisele. — Majandusministri arvamisi.

Uus majandusminister on üllatava energiaga asunud ministereeriumi asjade korraldamisele. Arvestades mitmeti poolt tulnud märgufirjabega, on minis- ter asunud kõige pealt nucksti kaaluma maffureformi küsimust.

Kuna majandusringkonnad üldiselt on läbikäigumaksu vastu seaduse eelnõus väljastõutatud kujul, on läbikäigumaksu seaduseelnõu valitsuselt tagasi võetud ja tuleb ümbertöötamisele.

Kagu minister Punga meile lehe toi- metajale tähendas, on läbikäigumaksu teostamine seni ehitatud kujul

abfolnntfelt wõimata.

Minister ähineb täiesti majandusring- konnade arvamistega seaduse ähetälguse ja puudulikkuse suhtes.

Millise kaja unendatud läbikäigumaf- juseadus omab, on ministri arvates lii- ga warajane avalbada.

Tähelepanu väärib, et endine majan- dusminister imekspandava üksteisusega majandusringkonnade arvamistesse jah- tus. Tema mõttis vastu, kiitis heaks ja ruttas ka valitsusele ehitama seaduseelnõu läbikäigumaksu suhtes, millise seaduseel- nõu kohta selle mõtte algataja Kienboed oma huffamõistva oisuse on andnud. Ka see asjatundja leiab seaduseelnõus kavat- setud maksustamise liig ähetälguse ja poolbabi ka põllumajanduse maksustamist.

Senine läbikäigumaksu seaduse eelnõu oli poliitiline — loobetavasti saame nüüd ärilisele põhimõttele baseeruva läbikäigumaksuseaduse — kui ta üldse tu- lema peab!

Saksa meeleheitlik seisukord.

Töötute legion.

Kaardios peetud kõnes toonitati tööpu- duse suurt Saksa maal. Praegu on il- ma teenistusega 5 miljoni inimest, selle perekondi võib samuti 5 miljoni ar- westada. Seega tahab tööpuudus Saksa- maal 10 milj. inimest — kuuendikku ter- we rahvast!

Töötust saavad terwelt 4 miljoni in-imest riiklist abi. Nii suurele hulga ei ole kunagi maailma ajaloo korraga riik- list abi antud!

Kodumaa tellimiste kasuks, siis saame läbi- lõike sellest valitsuse majandusprogrammi oisest, mis puudutab tööstust. Waevast on meil sinna juurde midagi muud lisada, kui juba ammu avaldatud jooni, et teist- ja väiketööstuse huvid kaitse omegi kord päevakorrale kerfiks ja et juhtivad ma- jandusorganid kontakti loodid selle töös- tusliigi kaitseviisidega. Sellest oleks ka- hu mõlemile pooltele.

Observer.

**Pergamiini,
pergamenti,
pakkpaberit,
pappe iga seltsi
Jne. Jne.**

soovitab suurel ja väikesel arvul

K-m. Jüri Kodres

Harju tän. 21. Kõnetr. (2) 12-12.

lusetu tollipoliitika ja kodumaa tööstuse teostamata alade jätkmine väljastpoole tolli- kaitset. Milligipärasit muretsketti tolli- kaitset ainult mõningaile suurtööstuse ala- dele, kuna näit. metallitööstus maelelapse seisukorda asetati. Nagu teada, ongi uus majandusminister juba tollitariifi ümber- töötamisele asunud, mõis loota, et see kord parandatakse endise valitsuse mead.

Sõnaga, tahab valitsus tooresainete ja poolproduktide tollimäärade kiire kor- ras seal revidereerimisele mõtta, kus nad kodumaa tööstuse ehenemist kaitstavad. Ühtlasi arvab valitsus, et riigi majan- duspoliitiline kaitse üldiselt tööstusala- dele peab ühendatama sellejälale ettevõtete töötamisviiside ajanõuete korgusele töis- misega.

Tööstuse igatälgusest rationallyseerimi- seks tuleb valitsuseajutiste ja vastavate

duspoliitiline kaitse aga olgu teadlik ja kavatsindel.

Üldiselt tahetakse krediidilistid parandada me krediidiseaduse maksmapane- tuga. Nähahe ette krediidiajutuste orga- nistafiooni ja tegemise rationallyseerimi- seks vastava kava väljastõutamist ja selle teostamist majandusministereeriumi järe- malwel. Eesti Panga ja Pitalaenu-Panga kaastegemisel protfendimäärade alanda- mist ja liigprotsentide mõtmise vastu kindlamate abinõude karvitusele mõtmist. Krediidil kaotumisel pankades krediidil ot- starbekohaselt arvestada nende põhijoonte järgi, mida on lovitatud mõtta juhtnõu- riks pankade teiseisunduse ja majandusmi- nistereeriumi loostõotamisel.

Kui meel mainida, et valitsus tahab teostada kindlamat mõlistellimiste kont- rolli ja kreditaajutiste loostõöd tarvitada

Aero Tallinn... Kussa on kone? (eestikeeles „masin“). Helsinki vastab: „Masina starttasi... kaikki hüva... Votake vastaan platsitilau... Wille Kokala... tip... tip... tuleb pühapäivänä... 22 februaari tip... tip... Tallinn: „Veel on täala ka platsitillamine: Mihkel Kutt... tip... tip... jne.“ Kõik tillamised, masi- nad, koned ja koned olid üksteisele täiesti mõistetavad. Vaat', mis tä- hendab ühine tõug! Lätlasega ei lähe see asi mitte kurnauksigi eda- si! Aga nendega ei seogi meid too 55-protseendiline spirituosoone sild, mis paneb soomlasi ja eestlasi va- hest veriste peadega kaklema, kuid sealsamas jälle soojalt sõprust kin- nitama. Üks soome kollege jutustas mulle uusima nalja selt alalt. Hil- juti ilmusid seal müügile Soome Kir- janduse Seltsi 75-a. juubeli puhul potsmargid pealkirjaga: „Pysy py- hänä Suomessa!“, mis tähendab: jää Soomele pühaks. Et aga „pyhänä“ tähendab ka „pühapäeval“, keera- nud soomlased postmargi lause mõiste: „püsi pühapäeval Soomes — ära Tallinna jooma kipu!“

Üks sealne leht tõi ka järgmise nalja: „Ainus koht Soomes, kus võib karistusega juua, on — Tal- linn!“ Sellega on tahetud konsta- teerida, kui võrd lähedaseks on Tal- linn soomlastele muutunud.

Imestad, miks kirjutan soomlas- test. Vabaduspäeva lähenedes tule- vad jälle meele need valgemuksilised soome pojad, kes siia appi ruttasid. Sina olid siis veel üpris väiksekene ja ei mäleta, kuidas naiste südamed 200-kilomeetrilise kiirusega soom- lastele vastu lendasid. Pärast kurt- sid küll, et metsikud mehed olnud need „Pohjan Pojad“.

Ootad kärsitult, mil asun arutle- ma Tallinna asju. Pean sulle vahest kõnelema läbikäigumaksust, mille eelnõu omal ajal seisma jäänud selle- pärast, et ei teatud, kuidas võtta ki- nolt läbikäigumaksu sel puhul, kui omanik — ühes perekonnaga pileti- kinos käib. (Sind tüütavad majan- duslikud probleemid, tean seda!) Tahad siis kuulda miss Estoniast, kelle kinga number on 39 ja kinnas — noh, ei taha sulle valmistada rõõ- mu! — või pean sind informeerima

Sobinovi kontserdist, kuhu oli kogu- nenud terve Tallinna emigrantide pere, kus nii mõnigi pühkis salaja mälestuste pisara ja imestas ainult ühte: kuidas võib selline tore vana, kui Sobinov seda on, olla SSSR'i alam!

Vahest huvitab sind lugu ühest diplomaadist Tallinnas, kes ei jaksa oma kaardimänguvõlgasid tasuda, kuigi tema kodumaa kujuneb Eu- roopa pankuriks!

Kas ei sooviks sa vahest kandi- deerida „Draamastudio“ ordenile, mida jagatakse kunstharrastajale? Tuletõrje, teater, kodukaitse, Pu- nane Rist — on's meil puudus or- deneist! Lisaks sellele kõik ühingu- te märgid, mis teevad rinna uhkeks.

Viimane „noobel komme“ on Tal- linnas käia riigikogus. Rõdud aina lõhnavad parfüümide järgi ja kõva- käeline komandant vaatab teraselt ringi. Tema vastutab korra eest. Isegi naiste koketeerivad pilgud ei suuda selle mehe südant pehmen- dada. Ega see pole temal vahast. nagu

Onu Peetril.

Tallinna kiri.

Tallinn on kujunenud soomlaste igatsuse objektiks, mis läheb aina seda kallimaks, mida raskem teda on kätte saada. (Täpselt samuti kui naine!) Praktiliseltki seisukohalt vaadates on meie väärtus tõusnud. Kui suvel soomlased tossutasid 80 Smk. eest laevaga üle lahe, peab nüüd 320 Smk. lauale panema, enne kui laiatilvaline lennuk sind oma kerre mahutab.

Käisin ühel päeval lennujaamas ja kuulsin ühte raadiokeskustelut, mis oli parimaks tõenduseks tolle Eesti- Soome ühiskeele olemasolust. Tal- linn räägib: „Siin Aero Tallinn...“

Majanduslik nõuanne.

Paralleelselt edusammudega, mis saavutatud viimaste aastakümnete jooksul tehnika ja teaduse alal, on arenenud ka majandus ning vormid, mis seda peennärvilist mehhanismi liiklema panevad. Kui vanasti, arenemata astmel, majanduslik tegevus väga lihtne võis olla ning võrdlemisi vähe eriteadmisi nõudis, siis on olukord nüüd hoopis teiseks muutunud. Moodne majandus kujutab enesest äärmiselt komplitseeritud kellavärki lugemata hulga rasketest, kes üksteist liiklema pannes ning toetades väga tundelise terviku moodustavad.

Ent mida keerulisem mehhanism, seda raskemaks muutub selle tundmine ja käsitlemine, seda rohkem ja mitmekesisemaid teadmisi peavad omama isikud, kes mitmesugustel majanduse aladel tegevad.

Kuna elu terves ulatuses kujutab lakkamata võitlust, jõumootmist, kus nõrgem paratamatult alla jääb ja kaotab, siis paistab see võitlus eriti silma majanduselus, selle laiail pillatud aladel. Nii näeme kibedat võitlust maailma rahvaste vahel, kus ikka uuemate ja täiuslikkumate meetodite abil katsutakse turge vallutada ja neid oma käes pidada. Ja selles võitluses ei pörgata millegi eest tagasi, isegi mitte sõdade eest, mis aga teatavasti raskeid haavu tekitavad nii kaotajale kui ka võitjale.

Majandusprobleemide tähtsusest aru saades on nende lahendamiseks rahvad omad paremad jõud tööle rakedanud. Majandusteadus on teaduseks välja kujunenud, mis oma sisu poolest keerulisemate hulka kuulub. Nagu mujalgi, jaab ka siin võitjaks, kes kõige parema varustuse omab, see tähendab, kellel parimad teadmised ja kes oma majandusliku informatsiooni paremini organiseerida on osanud. Selles suhtes on kahtlemata Ameerika ühendriigid senini parimaid tagajärgi saavutanud, luues ülemaailmse konsulaarvõrgu, eriti majanduslike ülesannetega, kellelt niidid ühte selleks asutatud keskkohale kokku jooksevad. Ka oli Ameerika üks esimestest, kes teaduslikke uurimusi

si müügioskuse, kaubamahutuse võimaluste jne. üle toime pani.

Mis meie majandusse puutub, siis näeme, et meil need moodsad vahendid ja teaduslik varustus, mis arenenud majanduselus möödapääsematuks on osutunud, peaaegu täiesti puuduvad. Meie eksport pole ju kuigi suur, ja konsuleid, palgalisi, ja aukonsuleid peaks tarvilisel määral leiduma.

Iseasi, kas nad turgude analüüsi ja äriliste võimaluste leidmist tarvilikul määral suudavad toimida. Arvesse võttes seda alalist nurinat, mis meie välisesindajate aadressil kuulda, peab selles veidi kahtlema. Olgugi, et meil kaupu leidub, näiteks kalakonservid, mida kahtlemata eksporteerida võiks, aga millest turu leidmise oskuse puuduse tõttu loobuda tuleb, ei mängi väliskaubandus meie majanduses välist osa, et peamiselt sellele pühendada vaja oleks.

Palju suurema tähtsusega on, meie sisemajandust ajakohaselt reorganiseerida ning tema harusid, kaubandust, pangandust ja tööstust jälle elujõuliseks teha. Siin on väga mitmetel aladel vaja muutust, nagu krediidi ja selle käsitlemise tervendamine, siis kaubandusseaduste parandamine ja veel palju muud.

Kuigi meie praegust majanduslikku kitsikust põhjustavad väga mitmed asjaolud, on siiski ka kaubandusettevõtete kokkuvarisemises üheks tähtsaks teguriks oskamatus ja teoreetiliste teadmiste puudulikkus. Peale sõda, kui valitses terav kaubanal, tundsid väga paljud enesest ärimehelikkust vaimu ning asutasid igasuguseid ettevõtteid ilma kalkulatsioonideta ja tuleviku võimalustega arvestamata. Asutamine oli kerge, sest krediidi saamise võimalused olid tollal väga avarad. Elu normaalseks muutumiseks hakkasid need ettevõtted, missuguseid „vesivõsude“ nimetuse all tuntakse, kaduma ning kestab see puhastuse protsess praegu veel edasi.

Aga ka need ettevõtted, mis täiesti soliidsele alusele olid rajatud ning tegelikkude, väljaõppinud

kaupmeeste poolt juhitakse, tunnevad iga päevaga raskuste koorma suurenemist. Rahva ostujõu langemine, võistluse teravnemine, miksustamise komplitseerimine jne. nõuavad praegusel ajal kaupmehelt, kui ta ennast ja oma ettevõtet tahab vee peal hoida, järjest suuremaid pingutusi. Ja paljudel on ka juba selge, et tegelikkude ärimees- te vanad eelarvamised, nagu oleks praksis kõik ja teooria väärt mitte midagi, tuleb üle parda visata. Kaupmehed on aru saanud, et nad palju moodsate nõuetele vastavaid teadmisi vajavad, missuguseid aga igapäevase askeldamise juures ning aja puudusel väga raske enesele soetada. Seepärast on esimese järgu tähtsusega nõue, et see vajadus peatset rahuldamis leia.

Kaupmeeskonna juhiks ja nõuandjaks peaks olema küll kaubandus-tööstuskoda, ent kurdetakse üldiselt, et sealt tegelikkude majanduslikkude küsimustele iseäranis raske olevat rahuldavat vastust saada. Kui see nii on, siis peaks seda olukorda väga peatselt muutama ja kui see veel puudub, kaub.-tööstuskoja juures erilise nõuande büroo ellu kutsuma, kuhu äri-ringkonnad ja nimelt väiksemad ettevõtted, kellel võimalus eriteadlaste palkamis- seks puuduvad, võiksid igasuguste majanduslikkude ja majandustehniliste küsimustega pöörata. See nõuandepunkt peaks statistilise ja muu tarvismineva materjaliga varustatud olema ning oleks soovitatav kogu- ni sunduslikuks teha, et igaüks, kes äriliselt tegutsema hakkab, varemalt selle nõuande punkti poole pöörab ning ennast igakülgselt võimaluste ja raskuste üle, mis teda kavatseval alal ootavad, informee-

riks. See nõuande punkt peaks täiesti igakülgselt võimaluste ja raskuste üle, mis teda kavatseval alal ootavad, informeerima. See nõuande punkt peaks täiesti erapooletult näitama, missugustel aladel ja kus kohal tegutsemine soovitatav ja tulutootav, missugused alad aga lootusetu. Seega saaks kapitale vale investeerimisest ja ebaproduktiivne töö ära hoidud ning harveneks nähtused, kus huupi ärisid avatakse, missugused aga poole aasta pärast ehk varemgi sulgemisele tulevad, seepärast, et nende järele kas tarvidust ei olnud ehk nad muul viisil vale alusele olid rajatud. On arvata, et asjaliku nõuande põhjal, mis igakülgselt valgustus annab turu seisukorrast, äri- tarvismineva kapitali suurusest, tuleviku väljavaadetest, jne. nii mõnigi kerge- meelne samm tegemata jääks ja olemasolev kapital sinna paigutatakse, kus ta kasulik võib olla ning lootusi tuluka töötamiseks annab.

Mainitud nõuande büroo kõrval tuleks asutada — see on ka üks tungivamate tarvidustest — teadete büroo. Igapäevased veksli- te võltsimised ning kõlbline lödvemine, mis kahjuks ka mõne äri- mehe juures märgatav, teevad sarnase asutuse loomise möödapääsmatuks. Võib arvata, et nii mõnigi kauba krediit jääks avamata, nii mõnigi shiirio andmata, kui täpse- maid teateid nende nõuandjate kohta oleks võimalik hankida. Õigel ajal teate saamine aitaks palju kahjusid ära hoida, ja soovimatuid ning ebasoliidseid elemente kohe algusest pidurdada. Näidetud suunas on kiiret tegutsemist vaja.

Dipl. oec. H. Nieländer.

Vabariigi 13. aastapäeva puhul.

Teisipäeval, 24. veebruaril, pühitseb Eesti vabariik oma 13. aastapäeva. Sel puhul tuleb meile meelde meie praegu iseseisva riigi rasket ja võitlusrikast loomis- aega, neid kangelaslikke päevi, mil pandi kaalule vabaduse eest elu ja varandus. Need oild ilusad ajad täis enastohverdavat üksmeelt, vaimus- tavat vabadusiha, leegitsevat isamaa-armastust ja võiduhimu.

Neil ajal jäid paljud isamaa pare- mad pojad lahingväljadele, andes oma elu järeljäänute elu kindlusta- miseks ja vaba Eesti ülesehitami- seks. Aastasadu igatsetud soov täi- tus — Eesti sai vabaks ja täisõig- slikeks riigiks ja rahvuseks maailma rahvuste kaosis.

Vabadussõja võidurikka lõpule- viimisega moodustati Eesti riigi vä- line kuju. Uuele riigile tuli anda ka sisemiselt vajaline kuju ja siht. Juba kolmeteistkümmend aastat ole- me nüüd püüdnud saavutada sise- mise ülesehituse töö monumenti,

pannes selleks tööle meie paremad tahtmised, oskused ja pingutused. Ja ajajooksul läheneme sihtile. Enam armastust isamaa vastu, siis saame üle ka raskematest aegadest. Ja praegune aeg on tõesti raske. See- pärast peame nõudma rohkem kui kunagi varem just praegu iseseisva Eesti kodanikelt üksmeelt, üksmeel- set koostööd, et rakendada loovaks tööks kõiki paremaid teadmisi ja võimeid. Me peame ehitama end üles sisemiselt — olgu see mees igal Eesti kodanikul vabariigi aastapäe- va puhul.

Seisku Eesti riigi loomise rasked ja pingutavad päevad alati meil mee- les ja andku praegusel ajal jõudu ja tahtmist võidelda kõigi ettetule- vate raskustega, mis on paratama- tud riigi sisemise elu korraldamise jures. Vabariigi aastapäeval täitub jälle üks aasta sisemist loovat tööd — püüdkem olla paremad tuleval aastal selleks suureks tähtpäevaks!

Õstustööliste suur puudus

Rus on wiga? — Enam tähelepänu organiseerimisele! — Ühe wana tegelase mõtteid.

Ühe wana käsitöömehet poolt kirjutat- tatse meile:

Elu on mõttis, see sõna käib iga üf- fifu ififu kohta. Iseäranis aga peaks seda meelespidama ififud, kes elus edasi saada tahavad. Ka meie, kes meie juba käf- tööstuses ifefeismaks saanud oleme, ei to- hiks käfi rüppes hoides ootama jääda, kuni praetud tuid fufu lendavad. Suur osa töösturiteft on omal ajal suurte jõu- pingutustega ja ennatfalgamalt sõd ja päewad töötama pidanud, äraõeldes nii mõneftgi paremaft fuutäieft ja mõnufu- fteft enne kui ifefeismufe fuf. Et olnud ju kerge mõttis olemafufu eest. Nüüd, kus meie juba nagu fufkfafmanud elu- õigufufuf kodanifufud oleme, featafse me- le mõõrad eestfufufuf, kes meie elunõue- teft midagi ei tea ega tahagi teada, nagu meie seda tänini Tööstus-Kaubandus- Nojafst näinud oleme. Ta on meile kui

mõõrafufa ainult hirmu näidanud, armu ei fufugi. Et meil edaspidigi fealtfpoolt meie olude paremuftks midagi loota pole, on kindel. Et fuf ega otfagi endale meie riifti ettefufufufuf ilma wäife, feff- ja fuurtööstufefa. Et aga wäife- ja feff- töösturite hufufid fuurtööstufega fuureft lahufufud ja meil fuur õstufufufufufu puudus on, aga praegufes oludes nende fuurefufufu loofufefa (ennem on wimafte- gi õstufufufufufu lõpfufu oodata, meil aga ilma õstufufufufufefa wõimatu käfufufu wäär- tufuf ja headufuf tōsta) oleme fuunnufud iga üffifuf käfufufufufu ifefeismaks ühufufufu fuundama, kus fuf iga üffif ühufuf jälle omafufufd feffufufufufe fufge lufufuf. Seal ajame meie enda wafufe ja hoole all omi afju, töötame wälja määruft ja feadufi, milleft meil ja nii tööandjal, töösturil, fufufufel kui ka riigil fufu oleks. Selleks

peame fuf endid feffufufufufu ümber ko- guma.

Õstufufufufufu puudufes oleme ofalt ka ife fufufuf, kuna ühetefje fuureft õpufu- fufd ära meefufufufuf, fellega noorel kodanifuf wõimafufe ärawõttes ühe fofa peal ameti õpufufu ja teda lofelemufefe õpetades ning ühtlafi oma fufufufufufufefe fellega ainufufi fufju tehes (on ju teada, et iga õpufane algufes ettemõtufufe ainult fufju teeb). Ka peakume olemafufufufuf õstufufufufufu enam hufdam, nendeft lufu- pfidama, neid igatwufi pufufufu toetada ja neid fuundamufefe ergufama. Sellega

fufufufufufu endi wafufu arufafufufes tōd- lifufes lufupufidamufi.

Tallinas wäife- ja feffufufufufufu fufuf- reffil awalbas fufufi fufufuf wäljafufufufu arufamufi, et wälisriiftideft fufufufufufufu käfufufufufufufes, mis meie fufufu ülenufu- tawad, mõffufufe fufufi fufufu, kui meie fufufu nufufamafufufufu rōmpufu ehk meel hufufufufu- hufufade mõffufufe mõttes, wufufu fufufufu- me. Arwan aga, et fuf effufufu on. Meie wõime ainult tōd hufufufufufu wälis- maa fufufu eemafufufu. Meie ifufufu pufufd peak olema tōd headufufu ja õstufufu tōsta. Fufufu mõffufufufu meie fufufufu ei fufuf- wafid fufufufu fellegi lufupufidamufi, mis meil wimafufu ajani olnud. Tōdand, et igatuf, olgu wafufufufu, eranfuf, tōdandja, tööstur ehk tōoline — fufuf, fellel meie käfufufufufufufu ja õstufu fufufufufu fufufu me peal, toetab meie wäife- ja feffufufu- turite fuundufi.

Seepärast, read fuufufufu, fufuf olge fuundumufufes wafufuf! Wafufu lofufuf ja ofufufufufufu, fufu ka fufufufufu. Ühufel jõul fuundame fufuf tōd wafu!

GINOVKER

rosinaschokolad.

TALLINNA HORIZONAILT

„Estonia“ teatri

mängufava 22. veebruarist 1. märtsini.

22. veebruaril, kell 1/3 p. alandatud hindadega oop. „Junditar“; kell 1/3 õhtul haril. hind. komöödia „Torm meeklaas“. Esmaspäeval, 23. veebruaril, haril. hind. operett „Wifooria ja ta hufaar“. Teisipäeval, 24. veebruaril, kell 1/3 p. aland. hind. oop. „Lafine“; kell 1/3 õhtul pidulik etendus „Laulu ja kirjanikke“ — A. Mõniste näidend. Reedel, 25. veebruaril, kell 1/3 p. aland. hind. oop. „Junditar“; õhtul kell 1/3 haril. hind. komöödia „Torm meeklaas“. Neljapäeval, 26. veebruaril, haril. hind. operett „Wifooria ja ta hufaar“. Reedel, 27. veebruaril, haril. hind. kom. „Torm meeklaas“. Laupäeval, 28. veebruaril, haril. hind. operett „Wifooria ja ta hufaar“. Pühapäeval, 1. märtsil, kell 1/3 p. aland. hind. ooper „Junditar“; õhtul kell 1/3 haril. hind. kom. „Torm meeklaas“.

Kontserttundijed.

„Estonia“ kontsertfaalis.

Pühapäeval esineb „Estonia“ kontsertbändi kuuluis lauljanna Luba Kulesja, kelle kontsert pidi olema juba jaanuarikuul algul, kuid jäi ära lauljanna haiguse tõttu.

Wabariigi aastapäeva puhul peetakse 24. veebruaril õhtul pidulik rahvakontsert, mil puhul mängib „Estonia“ suurendatud muusikakoor, mida juhatab R. Kull ja K. Laanik. Kavas on senimängimata Eesti heliloojate helitööd.

Reedel, 25. veebruaril, on Luba Kulesja teine kontsert.

Paul o'Montis,

kuulus helilooja ja komponisti laulja, esineb kahe ilufestivaali kontserdis „Estonia“ kontsertfaalis. Kuus nädalat tal on kavas juuda laululesti, kolme romanssi ja lühiklaule. Tuleb igatähelseta teha kuu muusikalist õhtute hulka paar lõbusamatki.

Rehemeeste balli ootel.

Eesti Ajalooajakirjanduse Liidu traditsiooniline aastaball, mis on kujunenud ballihooaja seltskondlikuks suursündmuseks ning meie poliitika, majanduse, kunstide ja teaduseilma iga-aastaseks kohtumisekohaks, peetakse Reheleval aastal 14. märtil Ohvitseride Reheleval kassino ruumes. Siin arvaneb ajalooajakirjanduse järele kõige rohkem paluda omale kütust ning külaliste eest la vastavalt hoolitseda.

Ohvitseride Reheleval kassino ballifaalid ootavad. Ei ole põhjust karta, et nad ootavad ootajaid. Seda loodustamalt väljendub presidendi esinduslik iluloom, jeda maatum on ballihooaja loogiline seltskond. Ning just see ballihooaia iluhoos ja omaaegaline turvatus tagabid parima balli-meelolu.

Ballini on veel aega. Kuid eeltood on täiskas täie hooa ja tõeladad kõige paremat. Täna-homme saadetakse välja ballihooa, ning kutsutud tuleb wawakult hoolitseda pääfektide hantimise eest eelmisigi kohtadelt.

Presidendi on alati üllatust sünnitanud riiklik ja ainult wawakultide wawakultide loterii-alkegri, mille heaks kordamiseks wawakult aastal, niti la tänamu ei ole teelanud oma abi loomaa töösturid ja arimehed. „Esimene pääfektstena“ loterii wawakultide registris wawakult nimetada Tartu telefonibanki 3-lambilist wawakultuust ja „Singeri“ kohaliku osakonna poolt loteriile määratud äri parimat omblusmatinat. Loterii wawakultide loteriile, mille toome edaspidi, lubab teitigi hantli üllatust.

Wawakultide eestawa eest on hoolitsitud, meeleolu tõugu tagawad paljuna parimad orkestrid (siingi üllatuspalad), „Hervall“ ilmus balli wawakult ja pildirohkena (oma laostööd pole teelanud üksi julemeeste pere naljahammastest) jne. jne. Wawakultid jellest on wawakultid rääkida veel edaspidi. Aga ballihooaie suured saladused jellest wawakultid 14. märtil õhtul kella 1/10 peale balliruumides.

Lõbususmaksust wabastati

Tallinna kassa lauluseltside — Revaler Verein für Männergesang, Revaler Liedertafel, Jaakelshöher Gesangverein ja St. Nikolai Gesangverein poolt ühiselt korraldatud kontserdi, mis peetakse „Estonia“ kontsertfaalis ja millel kantakse ette Hermann Suteri oratoorium „De David“. Ka foliste esineb kontserdil.

Samuti wabastati lõbususmaksust Tallinna poliitilise spordiringi wawakult, mis peetakse „Estonia“ faalis 28. veebruaril.

Tallinnas 1529 autot ja 2185 Sport. autojuhti.

Autoasjandus areneb meil mõrlemisli kiire tempol. Autode arw on kaswanud teistmisielt 3—400 mõrra aastal. Seda kinnitawad järgmised arwud (fulgudes aastane juurekasw):

Jõuwanfrite ilbarw Eesti

1. jaanuariks:

1921. a. — 340 — (—); 1922. a. — 645 — (305); 1923. a. — 1242 — (597); 1924. a. — 1274 — (32); 1925. a. — 1403 — (129); 1926. a. — 1601 — (198); 1927. a. — 1895 — (204); 1928. a. — 2085 — (190); 1929. a. — 2682 — (597); 1930. a. — 2959 — (277); 1931. a. — 3600 — (541)*

Toodud arwudesse ei sisaldu kaitseleidu ega kaitsewae autod.

Kuwistikus on tähelepanna, et aastatel 1922—23, kui meil taksoautod moodi tulid, juureses autode arw järsu üle 900 mõrra. Teine järt tõus oli jälle 1928—29 aastatel. See tuli erilist rünnakust, mille Ameerika autofirmad (General Motors ja Ford Motor Co.) siin turu wallutamiseks läbiwiisid. Neil lahel puhul on meil kahtlemata ostetud autotid rohkem kui tarwitus tol ajal nõudis — osteti ülejoa wawakultuure ja meelituste tõttu. Taksoautode mõrlemisli hea teenistus meelitas ja kergemad ostutingimised (kuumafub) mõimaldasi igafugustele iijutetele (kingsepad, rätsepad, ammumoorid, adwotaa-

*) 1931. a. 1. jaan. arwud on umbkaudu — mõrmed 1. a. sissewae alusel.

Eestujulit worstitööstus.

Lh. Scholgi worstitööstus asub Kopli, Vederi tehas 13. Tööstuse omanik hr. Lh. Scholgi omab worsti- ja lühitööstuse alal kuuagaegse praktikka. Enne maailmajõda ajus Wenemaal, Penja linnas, kus omas juurima worstitööstuse, elektrijõuajama ja rea teisi ettewõtteid.

Maailmajõda algades Wene mõimud laatiid ta kui Saksa riigi alama juunioi-til wälja Sakamaale, kus ajus elama Berliini. Seal Lh. Scholgi pikemat aega töötas juurima ja moodisoma sissewadega warustatud Grossmanni worsti-wabriku juhatajana. Eestisse ajus elama 1923 aastal. Algu töötas a.-j. „Kiilmetuse“ worstitööstuse juhatajana. Kui a.-j. „Sarn“ 1924 aastal likwideeris oma tööstuse, siis hr. Scholgi ostuteel oman- das nendelt ettewõtte lihes sissewadega. Tööstuse ruumid olid siis korratud ja sisse- wade puudulik, misfuguseid puudusi mis omanik koge energilistelt korraldama hak- kas. Niiid on kõi ruumid korralikult re- monteeritud ruumid on korged ja awa- rad. Tööstus loosneb masinateruumist, kus aluwad lühitööstuse, worstitaiguna jagamise, kaitimise jne. masinad. Siis kõi- wawakultis asub lühitööstamise ja leot- mise osakond. Liha kaob loolatud ja leot- tatud suurtes tiementbasseinides, misfu- gufed kõi on joofima wee sissewadega wa- rustatud. Peale selle on veel laduruum, kus toores liha alal hoitakse. Suuifetamise ahjud asuwad eraldi ruumis, arwult kolm. ahjud on nii juured, et juur mees wabalt wõi sisse astuda.

Siis on veel kiilmetusruum ja wal- misaaduste laduruumid, kus worstid ja

Muhinnad ajalooliste teoste eest.

Linnawolikogu poolt asutatud Eesti Ajaloo Kapital autajude ja toetuste määramiseks Eesti ajalooliste tööde ja muu- muste alal otustas kalle esitatud töödest auhinastada G. Kruusi teose „Talu- poegade käärimine Lõuna-Eestis 40-tel

did, ametnikud jne.) kaada järelmaksudega auto omanikult ja teenida taksoautodega. Taksoautotid sigines meil rohkem kui nende- ga sõitjaid.

Kuidas autode arw Tallinnas on 10 aas- ta keskes kaswanud, sellest saame pildi järg- neiwate arwudest (fulgudes kasw + wõi wähenemine —):

Jõuwanfrite arw Tallinnas

1. jaanuariks:

1921. a. — 254 — (—); 1922. a. — 469 — (+215); 1923. a. — 607 — (+138); 1924. a. — 497 — (—110); 1925. a. — 482 — (—15); 1926. a. — 685 — (+183); 1927. a. — 824 — (+159); 1928. a. — 888 — (+64); 1929. a. — 1148 — (+260); 1930. a. — 1239 — (+91); 1931. a. — 1529 — (+290).

Siin nagu eelpoolgi puuduwad kaitsewae ja kaitseleidu autode arwud.

Kõnnue aasta keskel on siis autode arw Tallinnas suurenenud 1275 mõrra, mis teeb aasta kohta keskmiselt 127 jõuwanfrit. (Wit- maste hulka on arwatud ka mootorrattad). Et arwudes kõikumisi, isegi wähenemisi, tu- leb wiist jellest, et oja jõuwanfreid on eeltes Tallinnas registreeritud ja hiljem wiitud prowinski.

Praegu on Tallinnas registreeritud 842 sõiduautot (neist 386 era- ja 456 taksoau- tot), 407 iwoautot, 19 tuletoorje-, sanitaar- ja wangiwoautot, 60 omibusi ja 202 moor- torrattat — kokku 1529 jõuwanfrit.

Räipalli esiwõitlused

algawad täna õhtul Saksa kultuurimatuwalit- suse mõimlas. Kohtuwad meeste mõrwalis Tallinna ringkonna wõitja Kalew ja Wõhja- Eesti ringkonna wõitja — Narwa kaitseleidu spordiklubi. Meeste forwipallis kohtuwad ka- mad jellest, kuu naisie forwipallis Kalew wõitjale Nitraga. Meeste forwipalli Tallinna ringkonna B klassi finaalis wõitlud Kalewipoeg ja Puhkodon. Wõitja pääseb A klassi.

Eesti—Läti

maawõitlus jääpallis peetakse pühapäeval, 22. veebruaril, kell 1 päeval Greifi (end. Eror- di) wäljal.

Esmaspäeval kell 14 p. l. on jamaa kohaa liinawõitlus Tallinn — Riia.

Kauplemine jäätise pärast.

Käitise müüja S. Kruslow palus kuu- walitustelt koha jäätise müümiseks Harju tä- nalwale, Lastekia nurgale. Koht läks üle K. Papastajale kätte. Linnu majandusosakond pidas läbirääkimisi K. Papastajale, kes ei ole nõus andma eelmisist koha S. Krus- lowile, küll aga Priimaja nurgal asuwal müügisõhta. Majandusosakonna arwates tu- leb arwestada leford K. Papastajale soowi- ga. Kui Kruslow ei soowi mõtta pakutawat koha, siis wõiks ta ka uue koha kaada, kuid see peab pakutawat koha kadeit nii kaugele ole- ma, et ei oleks põhjust protesteerimiseks.

Linna haiglates

oli läinud nädalal keskmiselt haigeid — külge- haigwate haiguste haiglas päewa kohta 56— 66 haiget, keshaigemajas 32—36 haiget.

Musi leidusi esitatud.

Riigi patendiametile on Eesti esitatud järgmised uued leiused, millele kaitsetumis- tust wälja anda palutakse:

Kans Kruberg Tallinnast — masin kan- diliste autide lühitamisest pumpe.

Alfjafelts Franz Kull ja Georg Room Tallinnast — ajuseadist liwa- ja kullustiku- puistajatele iwoautodel.

Wesander Andresman Sooniste wallast, Läänemaal — tuulemootor.

Rudwig Bender Mafwerest — seadis leepel- piljardit mängu jaoks.

Arthur Grünberg ja Georg Willems Tal- linnast — maskeerimisaparaat.

Geinrich Thiesjen Tallinnast — ehituste iijalatöömaterjal.

August Wilt ja Konstantin Traks Tallin- nast — pudentampija.

Kohannes Mäit Mõmmelt — talitustwisi kumitwite walmistamisest.

Ans. Karl Siegmund Wihandist — maantees- hõõwemafin.

Kui. Joh. Ruskowen Tallinnast — talitust- wisi ja sissewad seemebillide walmistami- seks.

Presiball

wabastati lõbususmaksust, arwestades ameti- ühingu peega.

Wõõrastemaja „Põllumeeste Kodu“ tegemus.

Tallinna G. Põllumeeste Seltsi wõõraste- majas „Põllum. Kodu“ üüriti 1930. aastal tube wälja 4988 korda, jeege niisama palju, kui eelmisel aastal. Tuleb hürimiseft jaadi 13.094 krooni. Kuludeks läks: palgad 3527 fr., maja üür 4900 fr., kütte ja walgusine 1670 fr., amortisation 1060 fr. ja teised kulud kokku 1814 fr.; ülejääk kuludest 222 fr. Wõõrastemajas on 20 tuba hindadega 1 1/2, 2, 2 1/2 ja 3 krooni ööpäew.

Mõnuasam tujutõstmise koht

wabariigi aastapäewa laupäeval on kõi- linnas asuw „Meriklubi“, kus on suur labo- ree-õhtu üldhuvitud artistide osatööd. Püha- päewiti kine o'clod.

Uudis habemeajamise ärides.

Mõõdunud aasta septembrilinn linnas ühes kohalikus ajalehes tõnum, milles mainiti, et mõned pealinnu habemeajamistariwad wawakultid ei oleid habemeaja- mise salwratte, teitades sellega oma lillastajates põlgust seefuguste äride wastu.

Tarwitajastonna huiwidesse wastu tulles on siis kohalike suuremaid ja moodumali sisse- seatud befumajajid parematesse habemeaja- mise äridesse tarwitamisteks annud hügice- niliselt puhstaid ja umbrifu- teesse pitseeritud salwratte, misliiseid on koguistatud umbrifuft wälja wõi- ma tarwitaja juuresõitimiseft.

Tolliseadustik vajab revideerimist.

Meil praegu maksetav tolliseadustik on pärit oma põhijoontes 1923. aastast; mõned muudatused on temas ette võetud 1926. Seadustiku kofuseadjad olid nähtavasti „tšinnovnikud“ puht bürookraatlike ideoloogidega, kes ei ole tahtnud mõni muudetud teoda kooskõlastada praktikalistel elundetega teiste, lääne kultuurriikide, eeskujul. Nimekt, seadustikust on punase niidina lähipõhimõtte põhimõte: alustada kaubasaajaid tollianekfonna ä r a n ä g e m i s e l e tollitariifide kaitamist suhtes. Kaubasaajate, kaupmeeste, huvid, niimõrd kui viimased on seotud rahvamajandusliste huvidega, on jätud tahaplaanile. Viimase ajal on küll ametlikult poolt palju kõnet olnud tolliasjanduse „lihtsustamisest“, kuid tegelikult ei tunne kaupmeesfond sellest veel midagi. Tolliamet piibib edasi tüübilise bürokraatlike afutujena.

Siin kohal ei ole juttu mitte tolliseadustiku tariifilisest osast, milline on omaette küsimus. Käesolev artikkel ei puuuta ühtki asjalist analüüsierida tolliseadustiku täies ulatuses, puudutades vaid põhimõttelisest küsimusest maksetavate tariifide kaitamist korda.

Suurimaks puuduseks seadustikus on asjaolu, et ta ei võimalda kaubasaajale tollimise juures kaupade õiget, kindlat o m a d u s e (tariifinimetuse) kindlaksmääramist revidendi poolt. Praeguse korra juures on see küsimus — kaupade atesteerimine — täiesti ebakindel, fan-des sageli juhuslikku iseloomu. Selle tagajärjel on kaupmeestel tolliasutustega alalisel seletusest, protestid ja kaebused kuni Riigikohutuni, mis kõik seotud asjata ajaraistamisega, kuludega ning tihtipeale kahjudega kaubasaajale. Näiteks, teatud liiki kaubad, mis aastate jooksul tollitud ühe ja sama tollitariifi all ning millete tarvitamisest juba arenenud kindlad tööstused, ühel ilusal päeval said määratud

leidliku revidendi poolt f ö r g e m a t a r i i f i alla, muutes kauba vastuvõtmise võimatuseks. Manufaktuur-, naha- ja teiste alade kaupmehed teavad imeasju, kuidas ühte ja sama liiki kaupa ühel eht teisel juhul mõõriti atesteeritud, muudugi ifka kõrgema tariifi alla kui enne. Kaupmeestele tulevad tihti konosfamentid kätutusse alles peale raha äramats-mist või atsepti andmist kauba eest. Ngale arusaajale peaks selge olema, mis see tähendab, kui sarnane kaup põhjendamatata tolliraskuste tõttu jääb väljastamata.

Sarnast ebaloosulikkust nähet meie tolliasjanduses, mis teistes kultuurriikides täiesti tundmata, soodustab eestkätt seadustiku põhimõte: tollirevident ei ole vastutav kauba f ö r g e m a t o l l i alla määramise eest, vastutades vaid riigi fiskaal-huvidest suhtes. Tolliseadustiku § 198 pakub selles suunas revidentidele p i r a m a t a võimalusi, lausudes järgmiselt: „Kauba omaduse (tariifi nime-tuse) teeb revident kindlaks sel teel, mis tema arvamise järele igal lihtikul juh-tumisel kõige kohasem on. Sellepõolest antakse revidendile täielik vabadus...“ Seepärast on päris loomulik, et revidendid püüavad endid „puhtad“ hoida, atesteerides kaubad kõrgema tolli alla, millega „riigi huvid“ filmas peetud, ning weeretades vastutuse — kõrgema

A.-S „Odor“

lõhnadid ja lõhnimeed Chypre. Rõnngs-flieder, Muguet, Pompaduur jne. on parimaid.

A.-S. „Odor“ Tallinn. Ofite! Toetage kodumaa tööstust.

KINDLUSTUSKÜSIMUSI.

Kindlustusvõtjate diwidendid meie kindlustuseltsides.

Elukindlustuse põhimõte on ka tänapäev seefama, mis selle kindlustus-haru tekkimiselgi: teatava perioodilise maksu, preemia eest võtab kindlustuselts enese peale kohustuse furma juhtumisel järelejäajatele, teatud tähtajani elamisel kindlustatule enesele välja maksta kindlustatud kapital. Praktika on lisaks sellele ajajookjäl väljafutundunud rea mitmesuguseid soodustusi, mis elukindlustuse teevad otstarbekohaseks ja tulufaks kapitali kogumise viisiks. Mõnda peaaegu eranditult kõikide kindlustuselt-fide poliisid pärast kolme-aastast kindlustuse kehtimist on tühistamatus ka siis, kui preemia tulumine katkestatakse. Sel juhul kindlustus jääb jõusse teatava proportsionaalselt vähendatud kindlustussumma peale ilma edaspidise preemia makseta. Poliisi kindlustusel on mõima-lit sellist kaitset saada laenu, sellega võib poliisi omanik suurema osa oma preemiatagavarast tarbeks enne kätutusse võtta.

Üks tähtsamaid soodustusi, mis elukindlustusega ühenduses on kindlustatule osavõtt seltsi kasudest. Elukindlustuse preemiad on üldiselt välja arvatud äärmiselt ettevaatlikult: nad on küllalt kõrge, nii et nendega töötades seltsidele jääks kätte õigustamatult suured kleejäägid. Seda arvesse võttes paljud paremad kindlustuseltsid kindlustusi ilma kasudest osavõtmiseta üldse ei võlvi, vaid suurema osa ülejääkidest jagavad poliisi-omanikkudele diwidendiks. Sastiforrel-datud ja dielitafititud diwidendi jstetec-mi juures on diwidendid nii suured, et nad kindlustuse kumundavad tulufaks kapitali kogumise viisiks.

Mis puutub meie Eesti kindlustuselt-fidesse, siis valitseb diwidendimäärustes, f. o. kindlustuslepingu tingimustes, mille elusel elukindlustuse ülejääkide jao-

tamine poliisi-omanikkude vahel toimub, juur mitmekesidus. Kõrvuti moodjate ja poliisiomanikkude kaugeleulatavalt vastutulevate tingimustega leidub ka iganenud ja vähehooldfide. Seda arvesse võttes tuleb kindlustusvõtjatele publikule tingimata soovitada kindlustuse jölmimise puhul põhjalikke andmeid asja kohta nõutada ja tingimusi mõrrellda. Üht võib konstateerida siiski kõikide Eesti pifemat aega elukindlustuse alal töötanud seltside kohta: kindlustusvõtjatele määratud diwidendid on tõusnud. Suutiam on selles mõttes mõrrellda järg-nemat tabelist, milles ära toodud kindlustusettevõtjatele määratud diwidendid protfentides:

	1927 a.	1929 a.
„EEL“	1,2%	3,2%
„Eesti Mõid“	2,7%	3,7%
„EEL“	6,8%	9,4%

Kuna kindlustus on meil Eesti jär-jeft populaarsemaks saamas, siis võib loota, et need diwidendimäärad ajaga veel tõusevad.

Reksem on tuua võrdlusi selle kohta, kui palju diwidendid teevad välja üht-fute poliisiomanikkude aastapreemiast, seft kõik seltsid pole sellekohaseid andmeid avaldanud. „EEL“ aruannetes on näha, et ta on maksnud diwidende al-fes teistest kinnitusaastast tõusva füs-teemi järele; 1929 a. näiteks 5—6% preemiast kindlustuse vanaduse järele. Nagu „Eesti Mõid“ aruannetest näha, algab seal diwidendide maksmine 4-ndal kinnitusaastal, kus juures diwidendi suurus varieerub 5—30% vahel.

Kindlustuse vastu huvi tundvad laic-mad ringid oleks kahtlemata tänuvõl-gid, kui seeluguft informafiooni selle võgr-tähtfa küsimuse kohta annaks mõimali-kult paljud seltsid.

Võerastemaja — restoran „Imperial“

Tallinn, Nunne län. 12, telefon (20) 7-53.

Mugavad ja puhtad toad, rikkalik einelaud. Kabinettid ja piljard.

Lähem võerastemaja Balti jaamale.

Austusega JUHATUS.

instantsi peale protesti korral.

Kaebuste (protestide) läbivaatamisteks on tolliseadustik teatavasti ettenäinud faks instantsi: Tollindukogu ja Tolliko-mitee. Etimese moodustavad samad amet-nikud, kes kaupa atesteerivad, seepärast on kogemused näidanud, et protestid efi-mefes instantsis omas enamikus jäävad tagajärjeta.

Kuid „kurja juur“ peitub just kõrgema kaebuste läbivaatamise instantsis — Tollikomitees endas. Kaupmehed tunne-wad feda kõrget riigiasutust väga hästi ja just mitte meeldivalt kiiljeft. Sellest fiinkohal asjata pikemalt peatuda... Tol-likomitee majandusministri juures on moodustatud järgmises koosseisus: 1) efimees — majandusministri abi või te-ma asemik; 2) majandusministeeriumi nõunik tolli asjus; 3) tollidirektor; 4) majandusministeeriumi (enne kauban-dus-tööstusministeeriumi) efitaja; 5) faks efitajat R.-T.-Koja poolt ja 6) üks efitaja Eesti ühistegelise liidu poolt. Tollikomiteel on õigus — mitte aga kohustus — kutsuda a s j a t u n d j a i d oma koosseletule. Kaubakätutajatele on lahtel „luba antud“ komitee ees fuusö-nal seletustega efineda, kuid seal juures talte ei ole mitte lubatud asjaharutamise ajal waelustest, nagu kohtus pool, ofa-wõtta. Tollikomitee üldse ei näi sallivat kaebajaid, püüdes nende seletusi mõima-lisult ruttu „ära kuulata“ ja kaebajad fiis koosseletust veel rutem „wabaftada“, kuna asja selgitamine komitee liigete wä-hel leiab aset kaebaja juuresolekuta. Kogemused on näidanud, et ekspertide igno-reerimisega Tollikomitee kohaldata tolli-määre, wäljaminees eestkätt asjaoluft, kas mõetud juhufel kaup on sarnane, mis võib kodumaal walmistada või mitte, kas afi moodustab luffusartikli või mit-te, ja selle järele ofustatasse kaebus jaa-tawalt või eitawalt. Mii fiis waltitfeks kõrgemas riigiasutuses, felle ülesandeks on üffifute tollitariifide a s j a l i k t ö l-gistamine ning kohaldamine, rõhkem tea-tud t e n d e n t s, kui kompetentne fiij-muste lahendamine. Ngatahes on kindel, et kaupmeefonna fefel ei ole Tollikomi-teel tema praegufel kujul kahjuks mingi-juugust autoriteeti.

Järgmifeks puuduseks tolliseadustikus on asjaolu, et selles ei ole ettenähtud mõ-malust kaupade atesteerimist efitatud

proovide järele juhufel, kui importöör fuuwib enne kauba wäljateellimist kindlaks teha tariifi, mille alla kaup fisefwef kor-ral kuulufs. See fiisimus on tähtis just nende ainete või efemetef fisefwef korral, mis fenini uudifena ei ole üldse fisefwetud. Praegufte kogemufte järele on tihti aset leidnud wäärnähet, et sarnane kaup, mille proov näidatud tolliametile ates-teerimise mõttes, fai wäljamaalt tellitud arwamifel, et kaup tõesti tollitakse räägi-tud tollimäära all, kuna kauba kohale-jõudmifel atesteeriti footu kõrgemalt. Siit jälle fefeldufed, kaebufed ning kah-jud, mis rahwamajanduses täiesti luba-matu. Saksamaal on näitfeks olemas fford, mille järele läbiraafimif pibada, millife tollimäära alla kuulufs teatud uus kaup fisefwef korral.

Siin kohal ei jõua kõikide puudufte ja pahete juures, mis meie tolliasjanduses waltitfewad, ligemalt peatuda. Rendest räägiwad ligemalt kaebufed, protestid ning märgufirjad, faadetud nii tolliwalt-fufefele kui ka majandusministeeriumile kaupmeefonna poolt. Kõigif selleft fel-gub wajadus — wõtta praegune puudu-lif fford tõffse rewideerimise alla, millesse loodame praegufe majandusminiftri hea-tahlikku fuhtumist.

Sõpuks olgu tähendatud, et kes kõige rõhkem tunnewad tolliseadustikku ja tol-liafutufes asjaajamise puudufi, on f p e -d i t ö ö r i d. Wiimafeid tuleb wõtta kaupmeeste ufaldusmeestena (adwokaati-dena) tolliasutufte ees. Kuid, kahjuks ei ole fenini kuulda olnud, et meie fpeditöö-rid omas t e r m i f u s o l e a s k a u p m e e s -fonnafe kaasabi pakkunud ühifeks afffioor-niks tollimajanduse paranemise mõttes. Eriti ei ole kuulda, et fpeditööride poolt oleks mingifugune märgufiri või fama wäljatöötatud, milline fiirdus teede ja abinõude offimifeks paremuft poole käes-olewas asjas. Sfeditööride asemel olla aga nende deflarandid fiiski algatufst näi-danud, mida kaupmehed wõiwad ainult tembitada. Nimekt tollideklarantide fut-feeftud olla tollidirektorile efitanud was-tawa märgufirja, mille tagajärjed fenifs kahjuks teadmatud. Kaupmehed ja töös-turid, fefel tollimifega tegemist, tahawad meeleldi loota, et fpeditöörid endaf ka midagi üldifes huwis kuulda lafemad.

Importöör M. R.

Töötasud Poolas.

Töötasu ftatistifia Poolas alates 1926 a. näitab tõusu 25% mõrra. Tööliste põhimõttelised palgad 8-tunnifise tööpäe-wa eest on järgmifed: trüffifodades teeni-wad ladujad 20 fl. (umbes Efr. 8,40), efitustööstufes müürijepad 11—17,84 fl. (Efr. 4,65—7,50), kwalifitseerunata töölifed 7 fl. ümber (umbes Efr. 2,95), naistöölifed 5 fl. (Efr. 2,10) ümber, juhfrunwabrikuis teeniwad töölifed fefmi-felt 8,10 fl. (Efr. 3,40) ümber, kwalifit-

feeritud leimategijad teeniwad kuni 18,20 fl. (Efr. 7,65), naftatööstufes puurijad 11,31 fl. (Efr. 4,75) ümber, deftileerijad 9,9 fl. (Efr. 4), fuffetöölifed faewandufis 7,45 fl. (Efr. 3,15), naistöölifed faewan-dufis 5,44 fl. (Efr. 2,25), faemurid fi-miffoefawandufis fefmifelt 9,88 fl. (Efr. 4,15), täisfaswanud abijõud maa all 3,80 fl. (Efr. 1,60), meifatööstufes käpi-töölifed 8,40—9,36 fl. (Efr. 3,52—3,95).

Raudtee- ja mere-kaubatariffi Balti riigega.

Poola teedeministeerium afas otjefo-hefe raudtee- ja mere-kaubatariffi wälja-töötimifele, mille põhjal kauba poola raudteejaamadef ja Tallinna, Mta, Liiba-wi ja Sefingi wähel weetakse ühe wfo-firjaga, mis wäljaantud raudtee eht fa-dama lähtejaamas. Selle tariifi efimwi-mine ofutub suureks soodustufeks kaubandusffärele ja fergendab wrofulude falkuleerimist, fcega kaaka aidates fow-bamafeforra arenemifele Balti riikide ja Poola wähel.

Efietendus-Kinoteater

BI-BA-BO

Biru tänaw 9, telefon (2) 17-11.

Täna fa edasi efietenduseks

„Paramount“ film weetlewa

Esther Raiston'iga

Kättemaksu jumalanna

Sügawahingeline dr. 10 jaos.

Peaofades Esther Raiston, Jack

Holt, Ernest Torrence. Sügaw

perefondit draama nüüdisaja eluft.

II. Nali 2 jaos.

III. „Paramount“ ringwaade.

Raffa awatud fl. 1/5—10 ö., algus fl. 5 p l.

Guurima finantsgeeniuse traagika.

John Pierpont Morgani seiklusriikas elu. Traagiline abielu, ilusad naised ja hülgla raha.

Wähem kui üks inimõhmu lahutab meid maailma suurimast rahageeniusest — John Pierpont Morgani — ta suri aastal 1913, kuid on igatahes muutunud juba legendaarseks isiksuseks. Talle anti mitmeid suuri tiitlaid rahamaailmas, ta omapärased kombad, ta suur näss-nina, millega mees oli hädas kogu eluaeg, löid ta ümber juba weidi omapäraste õhufonna. Suure miljardäri eluloo kirjutaja John Remond Winfler kirjutab: Morgani tegi mida tahtis. Tal olid oma seadused. Kui ta poleks teinud seda, mis tahtis, ta poleks ilalgi olnud John Pierpont Morgan.

Ta elu koosnes mõistlusest. Peaaegu igal hetkel pörfasid selles juures mehes kofku kaks erinevat inimest —

rahageeniust, kes saabus dollaritega kõik, mis tahtis, ja hingeline inimene, kellel pahatühti ei läinud korda saavutada omi soovet.

Morgani armastus oli suurel määral traagiline. Alles meel päris noor mees, ta kohtas Amelia Sturges'i, kes oli tol ajal üks New-Yorgi tähelepanuväärsemaid ilusid. Morgani jättis peagi seljataha teised austajad-mõistlused, kuid tüdurit haigestus tiifluse ja lõitis ravima end Euroopasse.

Morgani jättis pooleli oma töö ja järgnes armastajale. Pariisis leidis ta Amelia kahvatuks ja nõrgana. Suur rahamees palus ilusa naise täit ja töötas, et pühendab kogu oma elu oma naise ravimiseks.

Alles saanud nõusoleku, nad abiellusid juulil aastal 1861. Amelia suri 1862. aasta veebruaris.

Mõlestatu kadunud naise oli matusaim Morgani edaspidises elus. Morgani külastas tihti oma naise kalmu Fairfieldis. Oma testamendis Morgani määras 20.000 naelsterlingit tiifluse vastu mõitlemiseks ja sanatooriumi ehitamiseks. Kuni surmani ta oli agaramaid tiifluse vastu mõitlejaid ja ohwerdas selleks suuri summe.

Hingelisel purustatud mehest sai suur naiselõõber. Kõhul, kui ta sõbrannad abiellusid, Morgani ei olnud kunagi tiifi rikkalikkude tingimustega, millega avaldas oma viimase austuse endistele armukesketele.

Suurema osa Morgani edaspidises elus mölgiti kaks ilusat näitlejannat, Wilton Russet ja Margie Elliott, kes olid jagedajad küllaltki kuningas Edward VII ja Walesi printsii hoovalkallidel.

Margie Elliott omas juure mõju Morgani. Ta oli waimukas naine ja weid-

les tihti oma austajaga. „Teie, mehed Wall Streetilt,“ armastas Margie öelda, „olete otsekui inimõõjad — te neelate aplall kõik, mis tuleb te lähedale, kuigi see ei ole fõõdam!“

Morgani ei armastanud lehemehi, kuid lord sõidul Ameerikasse Margie Elliott suutis mõjutada teda seewõrd, et Morgani andis laemal jutujamisse ajakirjanikuga.

Morgani oli palju ja mitmesuguseid armukeid. Kuid neid ei puudutatud kunagi amalikult. Ta polnud diei põhjusti selleks. Ta armukesed olid talle truud; nad tundsid teda sellest küljest, mis jäi saladuseks eemalseisjatele. Ja seda igameheseks.

Suure rahamees ei olnud sentimentaalne, kuid ta tundis teatud poolehoidu usule ja romantikale. Ta tundis end täieliselt kodusena moedaamide buduaares ja leidis väga mõhe naifi.

Kes suutis külmaks jääda Morgani armuawalduste suhtes.

Nagu mõni wana testamendi muinasju-

tel. Ja seda tegi ta kõik, istudes kirjutustulaua taga, figarijunn paremas suunurgas, ajalehti ja pabereid hürroolaual.

Aastal 1907, mil Ameerikat wintfutsid huured rahalised katastroofid ja börsikrahhid, Morgani tegi hooliga tööd peaaegu igapäew kuni warahomuniki enamasti jõumata. Seejuures armastas ta wahete-wahel külastada oma walget raamatukogu, kus leidis määruslike teoseid kunstist, kirjandusest ja filosoofiast. Samuti oli raamatukogu ilustatud kuuluste parimate maalidega, ja ühes nurgas oli ruumi antud kuulsa Donatello kujufestele.

Tänapäeval püüab nii mõnigi elada kuulsa John Pierpont Morgani wiisil, kuid mõime olla kindlad, et enam ei tule ant Morgani.

Njad on liig palju muutunud ja nüüdne traagiline finantsmaailma olukord ei võimalda Morgani uuestisündi.

Mõtteteri kuulsusilt.

Friedrich Nietzsche.

„Vaata, ma olen haigus!“ — hüüab halb tegu; ja see on ta ausus.

Raske on inimestega elada, kuna vaikimine on otsatult raske.

Igaüks peab hoidma oma südant; sest kui lastakse tal kaduda, kui kiiresti ei kao siis ka pea.

Oo, kus kohas maailmas sündisid suuremad rumalused kui kaastundlike juures? Ja mis põhjustas enam kannatusi kui kaastundlike rumalused?

Ma kõnnin rahva keskel ja hoian lahti oma silmad: ta ei anna mulle andeks, et ma nende voorusi ei kadedasta.

Halb õhk ümbritseb alati teid ja teie sööma-aegu: teie silmakirjalikud mõtted, teie valed ja saladused hõljuvad ju selles õhus.

Ja nii kõneles kord kurat minule: „Ka jumalal on oma põrgu: see on ta armastus inimeste vastu.“

Äsja kuulsin teda uuesti kõnelemas: „Jumal on surnud: ta suri kaastundmusest inimeste vastu.“

Kõik oma kurja usaldan sinule, seepärast tahan sinult vaid head.

Kaubanduse Ühispank

on ülevõetud J. Jõgoremi majja Raekoja platsil, kätsefääl Nõu tän. 3. Kõnetr. 430-81 ja 434-68.

Pank toimetas kõiki pangaooperatsioone: diskonteerib welsleid, annab laenuid, ostab ja müüb mõlismaluut ja mäljamaa tlefid, teeb rahatransferte kodumaa ja wäljamaa linnadesse, toimetas infaslot welsite ja teiste dokumentide järele, finitab kõlguu warandust tulelahju wostu, mõtab roha hoitaraamatute peale wastu ine

Pank maksab hoiulummade pealt:

lootmal artmel	8%
hoitaraamatute pealt	8 1/2%
aastaliste hoiulähtebett	11%

Parem mitte jumalat: pigem omal tahtel saatust teha, pigem narr olla, pigem ise jumal olla!

Kes tahab kõike aru saada inimestest, see peab puudutama kõike. Kuid selleks on minu käed liig puhad.

Oma laste juures tahan teha heaks seda, et olen oma isade laps.

— Kes oled sa? Mida oled siit? Ja miks nimetasid end minu varjuks? Sa ei meeldi mulle.

— Andesta, et see mina olen: ja kui ma sulle ei meeldi, siis kiidan sind ja sinu head maitset.

Wääratas.

— Olen meeleheide! Mulle tundub, nagu ripuks kehumbuse mõõd mu pea kohal.

— Wabandust! Tahtsite wiist öelda: „Damolette muna“.

Sõbematus.

— Kas on teil meel midagi oma tallefets ütelda?

— Palun armeste mõlta minu tallefetsa noorust!

„Nimeta mulle kuus metsloomat, milleid mõib leida Noofrifas“.

„Kaks lõvi ja neli tiigrit.“

Rätsepp K. Sõugand

Narva mnt. 30. Kõnetr. 310-90

Parim tellimiskoht, odavad hinnad.

TÄDITUTAR JUULIA

kiri

Onu Peetrile

Armas onkel!

Sa oled mulle kirjutanud väga palju. Pikalt ja laialt oled valgustanud viimase aja tõsisemaid ja tähtsamid sündmusi pealinna mitmepalgelisest elust, oled mulle annud nii mõnegi päris hea ja õpetliku õpetuse, oled kirjutanud oma südameasjagi; palju, väga palju oled minu jaoks aega raisanud, kuid ma ei ole suutnud vastata diei kordagi.

Sa kirjutad mulle ministritest niisama tabavalt ja soravalt, nagu sa oleksid eluaeg ajalehti lugenud. Sa käid teatris, kinos ja restoranis (vist muidugi gratis), ma ei unusta märkimata tähtsamaid sündmusi, ja saadad mulle siis tolle seiklus-klatschi loetelu, mis peab andma mulle pildi pealinna otse vahutavast elukeerisest...

Ära ole pahane, kallid onkel, et saadan ka sulle ühe kirja nüüd, mida võid võtta igasuguse meeleoluga ja tõlgitseda ilma suurema kunsti- ja kirjaoskusega, ütleme, nagu lihtsurelik.

Mu elu kõige raskemaks katsumiseks on

juba teist nädalat hambaarsti juures käimine. Esimest korda tõmbas too halastamatu meesterahvas välja ühe purihamba, mis oli küll rikkes, kuid ei valutanud. Nüüd aga, mil ta on ära suust, valutab too olematu hammas (õieti küll ainult haav). Jodoformi toppis mulle arst suhu nii lopsakalt, et suu on kui parfumeeria tehas. Ja suudelda seesuguse pakitseva keelega on tõesti veidi ebamugav.

Meie suuremad waimurüütlid, kirjanikud, on siin kandis tõesti räbalas seisukorras. Raamatute kirjutamine ei ole ju isenesest kuigi raske asi, honorari saab ka, kuid kunstnikul peavad olema ju kõrge-mad sihid ja aated — aated, mis viivad kõrgele parrnassile või põhja.

Mu päris hea tuttav, noorkirjanik ja laureaat Mart Raud püüdis raskete elusihitidega võideldes ja sihile jõudmiseks teha igasuguseid kombinatsioone. Ma ei tea, kas ta oli lõpetanud keskkooli või mitte, kuid pärast seda, kui Raud oli astunud ühe korporatsiooni liikmeks, nimetati seda organisatsiooni pilkavalt „koolipoiste korbiks“. Pärast istus Raud Tallinnas ja oli väga armastus- ning kahetsusväärne inimene, mispärast nüüd kahetsevad paljud oma kaastundmust, kuna Raud viibib Soomes kui härra ja kirjutab miss Estonias „Suomen Kuvalehtis“. See poiss oli päris korralik seiklus-sangar, nõudis Soomest „Loomingult“ ra-

hagi avansina oma naisele, kes nälgivat. Mees kirjutas Tartu meeleheitliku kirja ja palus raha seniiks „kui ta tuleb tagasi ja ise selle asja korraldab...“

Hoopis kurvameelsem on lugu teise kirjaniku, keskur Richard Rohuga, kelle elu oli ilus kuni sellest avalikult ei räägitud. Ta elas Tartus, Sangastes ja lõpuks Tallinnas (räägitakse, et kuski kahtlase asutise ümbruses). Kohvikus R. viimasel ajal ei käinud, kuna kirjutas... vist oma pihimisust. Kõneldi, et need allkirjad, mis olid võltsitud, olid tehtud järgi konarli-kult ja õpipoisi-moodi. Noh ei võinud ju Roht tellida allkirju diplomeeritud kaligraafidelt.

Sa kirjutad mulle Gorevast, Kirejeffist ja Sobinovist — need on käinud ka meil tudengi linnas. Ja Sobinoff käis veel enne Tallinnat. Oleks sa näinud, armas onkel, seda tulist Tartu naiste paisuvat temperamenti Sobinovi garderoobi ukse taga!... Ükski ei uskunud, et ta saatjaks oli poeg, kuid selles veendusid paljud, kes trügisid kulisside taha (ka sina, Brutus, arvas sa), kui noorem mees ütles „vanale“: „papa“!... Esialgu käihises vanamehe hääl veidi, kuid lõpuks ta laulis kui lõoke ja andis lisapalasisid kui merd.

Ma lugesin ühest Tallinna lehest, kus avaldati kuulsate naiste elulugusid või seiklusi, ühe Tallinna noorema ja ilusama

abielunaise kõrvalhüppeid igapäevastest abielust. (Jälle asi, millest ei tohi avalikult rääkida.) Ja kogu see lugu olevat Tallinnas omal ajal võrdlemisi suuri laieneid löönud. Nüüd peab olema lõpp naiste elulugudega — oli ju viimane kirjeldus rasvaseks punktiks kogu sellele seeriale.

Meil Tartus oleks see lugu võtnud hoopis teise tooni. Sellest oleks tulnud (juhul kui tüdruk oleks kuulunud kuhugi organisatsiooni) väga keeruline ja põnev akadeemiline „sõda“. Aga Tallinn on ju suurem ja nooblim linn ja vaigih surnuks inetud telgitagused, andes ruumi jälle autele ja vängematele asjadele. Miks sa seda lugu mulle ei kirjutanud?

Siia on keegi lasknud lendu üksugused imelikud jutud, et varsti tulevat samas lehes päevakorrale mehed oma armuseikkusega, abielurikkumistega ja kõrgete kõrtsiarvetega... Ma kardan, kallid onkel, sina oled vist esimene, kellest kirjutatakse, sest sa oled sobiv ju kirjutamiseks — pealt-näha ja keskpäeval oled väike kui munk, kuid õhtul ja öösel... Noh, oleme ju koos olnud Kvistentalis kord suurepärase kommershi tujus. Sa ei mäletagi vist toda õhtut, mil sa tegid abiellumise ettepaneku kenale noorele tütarlapsese ja sulle andis korvi see väike

täditutar Juulia.

„Tallinna Teataja“ nr. 8, 21. II. 21. 22. 7.

Wäiketööstur L. L. Jõhvis.

Küsimus 1. Kui palju töölisi võib pida väiketööstur oma tööstuses?

Vastus 1. Suur-, kesk- ja väiketööstuse seadus („M. L.“ nr. 28, 26. märk. 1920 a.) näeb väiketööstuse kohta ette järgmised normid:

§ 3. „Väiketööstuse all on mõeldud ettevõtte, kus tegewate töölise ja ametnikkude arv mitte üle 5, omanik kaasaarvamata kui jelles pole tarvitusel aurukat-laid ja masinad, mille käimapanemiseks looduse (vee, gaas, elekter jne.) eht looma jõudu tarvitatakse. Kui tarvitatakse aga aurukat-laid ja masinad, mille käimapanemiseks vajatakse looduse või looma

jõudu, nagu eelpool tähendatud, siis ei või töölise ja ametnikkude arv väiketööstuses tõusta üle 3, omanik kaasaarvamata.

Küsimus 2. Kas töölise kinnitamine on junduslik väiketöösturitele?

Vastus 2. Kui väiketööstuses olemas 5 töölist ja ta tarnast tööstustele kiiti kuulub, kus töölise kinnitamine junduslik, siis on ta kohustatud töölise kinnitama. Kuid kinnitamisametil on õigus töölise kinnitamist nõuda ka juhustel, kui tööstuses alla 5 töölise. Tarnastel vahetena töölise arvuga tööstuse töölise kinnitamise alla arvamane võib aga jündida ainult kinnitamisnõufoogu maskawal ofufel. („Riigi Teat.“ nr. 106, 1923 a., Seadus nr. 84.)

Kodumaalt.

TARTUST.

Tartu Kaubmeeste ühifuse peakoosolekult.

Tartu Kaubmeeste ühifus pidas hiljuti oma aasta-peakoosolekut, kus arutufefe tuli ka uue läbikäigumafin seaduse eelund. Ühifufel on jeltataga juba 10-aastane tegewus, millele aja festel on enefe ümber koondunud umbes 130 liiget. Kelledeks ofutunud peamifelt juuremad Tartu kaupmehed.

Ühifufe läinud-aastane tegewus on olnud erififelt aktiivne, mida näitab asjaolu, et jelle aasta festel on üldfe arututud 169 küsimust, nende hulgas mõnimgaid erifife aktuaalfie tähtfufega.

Läinud aasta aruanne wõeti wastu ühel häälel, mis näitab ülejääki 1162 krooni. Sellest summafist ofi kommerts-pangas hoiul 910 krooni, kuid jeda summat loodetakfe kindlasti kätte jaada. Üldifelt kiidetakse täieühtel heaks asjaolu, et krahhi teate lewinimif ei tornatund mähja wõtma hoiufummat, mis ilmaaegu ofeks tekitanud paanikat laimamates huf-fades, kes rahaasjus laageli ärimeesefelt eeskufu wõtub. Käesolew asjaolu näitab, et Tartu kaubmeeskond jundab dig-laselt ja erawoolekult hufhuda krediidufufufe üfaldneufufumifesse.

Samuti wõeti üfimeelifelt wastu 1931. aasta eelarwe, mis on tasakaalus 1300 krooniga.

Kuna ühifufe eesifufufe walmifstest on mõõdunud juba 2 aastat, siis tuleb kogu eesifufufus pöfifitria ofufel walmifsele.

Eesifufufufe walmifse ühel häälel: R. Sukkapp, R. Michelion, M. Wõlu, N. Toominga, M. Ullas ja N. Gress. Eesifufufe kandiataifeks walmifse: A. Kõbi, D. Zimmermann, W. Mandjapp, A. Gnuus, M. Kuus, M.

Leib, E. Seide, K. M. A. Lepp, K. Hermann ja R. Unt.

Koosolekul efines Kaubandus-Töös-tusfoja Tartu ofakonna sekretär R. Treu-feldt referaadiga „Läbikäigumaks“.

Referent toonitas, et uue majandus-minifufuga on läbikäigumaks ofi oma afufufufe kaotanud, kuid jelle peale waa-tamatata jee maks wõib ühel eht teifel teel ülesfertida.

Kogemuste puudufel mafjustamife fuhtes on meil jälgitud wälismaa eeskufu ja jenini on millegipärast jäänud peatuna Austria juure. Rahjufes pole meil aga tegelikult mingit alust ofjektofe jälgida Austria eeskufu. Juba ülemwa-ltufufe aegu oli Austria majanduslikult haige ja foffiafifufufufe katsetuste reju-taadiks oli asjaolu, et kodanfik walitufus hiljem Rahwasteliidu poole oli junnitund pöörama, kelle abiga jundeti tafakaalu wiia riigimajandus, kuid rahwamajan-dusfifelt pole Austria weel jenini terwe-nenud. Kui Austriaft mingit eeskufu wõtta, siis wõib jeda teha waid jee sun-nas, kuidas ühfufstada ja koondada riigi aparatuuri ja odawamaks teha.

Meie rahwamajandus praegu seifab raskest järjel ja mafufufufufufufel meil tuleb arendada rahwa kandejõu kohajelt. Ka uus seadus, mis enefelt praegufel ku-jul on waid raamifseadus, ofeks poolda-taw kandejefe mafkuna ja jeda waid fiis, kui jelle arwel faatatakse teifed mafkud, wina effiioones tuleks fiin kõne alla jufst äri wufstafufumaks.

Mis uue mafju hüwedeis, on asjaolu, et jelle läbi tuleks mafjustamifele ka need afufufed ja ettewõtted, mis jenini mafjufwabadeks ofufufufid. Ka ühfuftegefi-fed afufufed, mis jenini ideefifufufega wõitfeid kõwasti erakaupmeeste wastu, tulewad mafjustamifele, millega ofeks wõitufus wiidud ka enam normaalfema-tesse roobastesse. Jenini on meil ühfis-tegewus olnud kui ebajumal, kellele huf-offe ofufufid, kellest ei nõuta aga ofufufit ühfufufe faufufe.

Grififelt waistawad uue mafju juures fiilma kõrged trahwimäärad. Wiinufus-trahwi on ette nähtud 6% kuus (72% aastast!), peale jelle weel wiiefordne maksimata ofew summa ja korraldufe wastu effiimife trahwi 50—500 krooni. Ühfefonaga, kui mafjumaksja ühfef püü-nifelt pääfeb, ofufseb ka teife kindlasti fiisse.

Seaduseelnõu farnajel kuul on kaup-meestele ja töösturitele täieüsti wastu-wõtmatu, eriti oma karmide woofest, mis wiib maksja täieüfufelt mafjufwalitufufe meelewalla ofa.

Referaadife järenefid dige elawad lä-birääkimifed. Loodeti, et mis majandus-minifufter hra Punga asja enam fõfufienalt wõtub, kuna ta on teadfik ärieringkon-dade raskest seifufkorraft.

Põllumehed!

Majanduslikud raskused, mis praegufel ajal on walfufonud kogu maailma, on eriti terawalt puudutanud põllumajandust. Sellest ühfufufest ülesfaamine wõimaldab waid ühf-nemife teel wastasfufufufe omaabi mõttes. Seepärast astuge kõik **Meriküliku Põllu-pidajate Ühingu „Põllumeeste Reklaffa“** liikmeks ja koguue liikmemafkude näol kapital, mis kindustab teile abifaamife põllufufufude puhul ja loomade õnneluf-juhtudel.

Liikmets astuge ofundajate kaudu, wõi pöörake fooniawaldustega ja järeipärimis-tega ü. P. ü. „Põllumeeste Reklaffa“ pea-kontori poole **Tartus, Rüüti tän. 18.**

VALISMAADE MAJANDUS.

Ameeriklaste ostujõud langenud üle 21 protsenti.

Kriis Ameerikas, tolles rikkuse ja fuurtööstuse maal, on wõrdlemifst raske. Töötatöölifste arv ulatab 8—10 miljoni peale ja wastawalt jellele on rahwa ofufufud ka langenud.

Arutades käesolewa aasta wõimalufi teatab Standard Statistica Company, mille erialaks on kogu-da andmeid tööstuse ja kaubanduse kohta, et nad on faadud andmetel teinud felgefse, et Ameerikas praegu töötawate töölifste ja ametnikkude (nende hulgas ka keshma-litufufe töölifed ja ametnikud ning põllu-töölifed) teeniwad aastast kofku 35 mil-jardi dollarit. Nästäl 1929, kui kauban-dus ja tööstus weel õitfeid, töufis was-taw summa 44,6 miljoni peale. Langus neid kaht arwu wõrreldes on 9,6 miljardi dollarit eht 21,5 protsenti.

Surim langus on ehitus- ja metall-

aalbel. Eriti filmatorfam on jee raua-, tekstiil-, metfa-, naha-, tellisfiwi-, keraa-mifa-, klaafi-, wafe-, bronsfi-, auto-, põllutööstamafinate-, elekfritarbete-, flawe-ri-, kummitoode- ja autofummi-töös-tustes.

Töötatöölifste arv töufis suuremaks jaanuaris ja haffas pärast jeda pikkamifi langema.

POOLA.

Walitufufe töö majandusliku abi alal.

Minifufrite nõufoogu, piiüdes walitufufe tööd majanduslikul alal edendada, töötas wäl-ja uue Minifufrite Majanduskomitee mää-rufe. Määrus näeb ette ühfifute minifuf-rite majandusfufufufe tööde ja eesmärkide koordineerimift Majanduskomitees. Mi-nifufrite Majanduskomitee koosseifu kuu-luwad alafistena liikmetena: efimees eht iema poolt määratud minifufter, liikme-tena: raha-, põllutöö-, kaubandustööstus-, töö- ja hoolefande-, teede- ja wälismini-ster. Teifed minifufrid wõtawad ofa Ko-mitee iftungeift fõrdadel, kus neile allu-waid küsimufi käfufataffe. Komitee ofufu-tada on walitufufe majandus-poliitilifed küsimufed igal alal.

USA.

Kauplemine Wenemaaga.

Läinud aasta kaubabilanfs Rõuko-gude Wenega ofutab fentifst fuuremat läbikäiku, ofes ühfufi tugewalt passifu-ne Wenemaale.

Ameerikast weeti Wenesse kaup 111 milj. dollari wäärtufes (1929 a. 81,5 milj.), kuna Wenemaa finna eksporteeris 22 milj. dollari wäärtufes (1929 a. 21,5 milj.).

Kuna ühfendriigid tarmitufefe wõtund tafistufabinõud wene kaupade fuhtes, ta-hab ka Wenemaa tulewal aastal wähen-dada tellimifi 1/2 wõrra. Arwofetatwad tellimifed tahetaffe anda Inglis- ja Sa-fjamaale.

Metfalinud on näljas.

Põldpüüfifid häwines fuurel määral. Ranged tufufud poistawad orgudeisse fuu-rek hulgal lund kofku, mattes alla põld-püüfifid, kes lämbuwad ära. Samuti on neil fõõgipundus fuur. Nad fippuwad toidupoofift ja warju ofufides hoonete juurde.

Waikus ärielus.

Pärast kommerts-panga krahhi, mis fufawalt puudutas Gaapfalu ärielu, on märgata kogu Gaapfalu ärielus waifust ja loifust. Ei ofetata muud, kui kõige tar-wilifumaid asju ja toiduaineid.

Ka maarahwas on oma ofufudes äär-mifelt tagafufoidlit.

Perekauplemine Tarwastus alganud.

Pühapäewiti koguneb fuurehufgana Muftla alevifse ümbruskonna waldadest fuurehufgana rahwofst kofku. Siin te-hafje miimefufufi kaupaji. Töölifste pal-gad on nullufest palju odawamad. Eriti meestööjõudu tarwitatakse wähem, kuna aga naistöölifste järele on fuurem nõud-mine. Samuti ka — karjufte järele. Põllurentnifufe on wähe, kuna jelle wastu põllurentfufid on palju.

EISTVEREST.

Post kaob.

Meile kirjutatakse Eistwerest:

Et kodanifufudel ofeks parem posti kätte jaada, felleks feati igasse rahwarifkumafse kohta postifastid ülesse. Post toodigi praagu korralifult kätte, ofugugi, et efi-algu mõned ühfufud lehed kaduma läfifid. Kuid 12. fep. jäi t e r w e p o f t kadumaks Eistwerest postifastift. Jenini pole ta päe-wamalgele tulnud. Kõnefadffe küll, kus ta ofewat — aga felge pole midagi.

Postwalitufus peaks ometi abinõufid leidma postiwedaja korrale kufufumifeks. Jimmy.

Mis maks enefelt ofeks mafjufwõetaw waid fel juhul, kui jelle läbi kergeneks mafjufoorem, mitte aga ei rafkeneks. Wastajel korral wõib uut mafju maksfa kõige rohkem üfs aasta, kuna järgumifel juba kindlasti jee häwifab maksjafkonna. Koosolek, mida juhatas D. Zimmermann, mõõdnus töö ja asjalitufufe meele-olus.

Café Restoran Marcelle Dancing
Kõnetr. (2)30-50.

Avatud soe baar.

Lõunasöögid 50 s. alates,
kõiksugused wiinad ja veinid
saadaval.

Linahinnad Wiljandimaal

on pifut kerkimud. Nõudmine nende jä-rele on elawamaks muutunud. Linafeen-nete hind on parem kui läinud fufufjel.

PETSERIST.

Saigufed lewinewad.

Wiimafel ajal lewib Petferis gripp ja farlafid. Surewus farlafitesse on wõrd-lemifi fuur. Raskufi tekitab arstiaibi faamine maal.

Põletispuud odawamaks.

Wiimastel päewadel on linna toodud palju põletispuud. Hinnad on jelle tõttu kinduwal langenud. Praegu faab k u i - w i k a j e p u i d juba 11—12 krooniga jälle.

HAAPSALUST.

Ka Gaapfalus

leidub töötatöölifi ja ifegi üfna palju, nimelt 100. Neift on 69 meest ja lõpud naifed. Ofa mehi on linnavalitufufelt faa-nud teenifufst metfatöödel ja jää wõtmi-fel.

TARVASTUST.

Jänefed rikuwad Tarwastus wiljapuid.

Garuldafe jügawa lume tõttu on „Gaawifu emanad“ näljas. Ofiети fifu-wad nad wiljapuid koorima. Kelle õuna-puud kufufefstega ifufsti kinni on pakifud, jee pääfeb meel, tel aga lahti, jel on puud jänefte poolt ofja-kroonimi ärafooritund. Palju aedu on jelle all rängalt kannata-mud. Kui pakane jügawa lumega edaji fefstab, siis langeb palju wiljapuuaedu jänefte ofufufiks.

Kohvik ja kondifufufufi

H. Laas

Tallinn, Vana Posti tänav 7.
Kõnetr. 26-57.

Alafifelt saadaval oma tööstuse
saadusi tuntud headuses.

Vabariigi aastapäeva
paraad Vabadusplatsil.

Osa võtavad kaitsemägi, kaitseleit ja tuleõrjused. Paraadi võtab vastu riigivanem. Paraadi üldjuhiks kindral Jomson.

Vabariigi 13. aastapäeva puhul peetakse Tallinnas Vabadusplatsil suur kaitsemägede, kaitseleitide ja tuleõrjused ühine paraad...

Table with 5 columns: Item, Gross weight, Net weight, Tare weight, and Percentage. Rows include various goods like flour, sugar, and oil.

Table with 5 columns: Item, Gross weight, Net weight, Tare weight, and Percentage. Rows include various goods like flour, sugar, and oil.

Kaitsemäest võtavad osa ka. ühend. õppeasutused, kõik jalaväe-rügementid ja ühikud...

Tallinna maleva ja vabatahtlikud tuleõrjused ilmuvad termes koosseisus. Paraadi juhatab garnisoni ülem kindral Jomson...

Täpelt kell 12 päeval võtab paraadi vastu riigivanem R. P. ä s kaitseminister M. Peremi saatel. Riigivanem peab päevakohase kõne.

Vabadusplatsil on nagu harilikult piiratud nööri, kuna siia pääseb ainult sellekohaste kutsetega.

Kui külma 100 C. või rohkem, jääb paraad pidamata.

Suure raadiojaama avamine
Warsjawi all.

Vähemal ajal avatakse Warsjawi all suurem raadiojaam. Selle jaama võime on 160-120 KW. Suur Warsjawi raadiojaam parimate abaraatidega...

Kes võib olla ühispanga liikmeks?

Riigikoja üldkomisjon mõttis vastu paragrahvi ühistegeviste asutuste täienduse seaduse, mille järgi ühispangad ei tohi vastu võtta oma liikmeteks isikuid...

Table with 3 columns: Item, Quantity, and Price. Rows include various goods like rice, sugar, and oil.

Table with 3 columns: Item, Quantity, and Price. Rows include various goods like rice, sugar, and oil.

Restoran „MERIKLUBI“
S. Karja 18, Laenu Panga majas, tel. (2)34-31.
Suur kabaree-õhtu
üldtuntud arstistide osavõtul, hra Petshorini lavastusel.

Esimene reisikohvrite- ja tarvele tööstus
Joh. Paris
Tallinn, Harju tän. 36, kõnetr. (20)2-03.
koiksugu nabktarbeasja naisterahva käekotte

Mehaaniline puutööstuse
vabrik
O.-Ü.
A. Fleming ja Ko.
Tallinn, Tina tän. 19
Kõnetr. 309-26.
Valmistab:
uksi, aknaid
ja igasugu
mööbeld.

Pagariäri
Th. Jürgenson
Tallinn, Narva mnt. 55, kõnetr. 303-19.
Soovitab: peale kõige oma tööstuses valmistatud saaduste
eriretsepti järele valmistatud rukkileiba
kaaluga 1 klgr.
Ettevõtjatele ja põllumeestele
soovitab omaat rikkalikust laost lõbke-aineid...

Umbes kolitud.
Eian nüüd Kaarli pües-
teel 9, krt. 2, alum. korral
(2 maja Vabadusplatsilt).
Dr. P. Schmidt
Silmaarst.
Wastum. kl. 10-12, 1/24-1/26.
Tel. 14-27.

kasulikum
kuulutusteht
on
„Tallinna
Teataja“.

Jalanõude väljamüük
suure hinnaalandusega
kestab kuni 28. veebruarini
naister. kingad Kr. 5.- alates
meester. kingad „ 8.50 „
naister. botikud „ 4.50 „
J. Link
Valli tän. 4 Maakri tän. 6.

KUI JUBA KELL
SIIS AINULT
OMEGA
KELL ELUKSAJAKS

„Tallinna Teataja“
tellimisi
võtavad vastu kõik
postiasutised.
Gustav Rea
mehaaniline jalanõude tööstus
Tallinnas, Rohu tän. 5. Kõnetr. 432-71
Soovitab meeste- ja naisterahvastele
koiksugu
rant jalanõusid (Goodyear)
kroom, shevree ja lakk.

9600 Väljapanija
1600 Kaubagrupiga
24 Maast

on Leipzigi kevadmäss
1931 a.

igale arukale ärimehele
ainuke orienteerumis- ja sisseostujuhus,
mida üldse maksab arvestada.

Algab 1. märtsil

Kõiki teateid annavad:

Leipzigi messiamet, Leipzigi,
või selle anameetnik esindaja
firma **WILHELM BORCHERT, Tallinnas,**
Vene tän. 40, tel. (2) 19-29.

Raakida kl. 1/210—1/21 ja kl. 3 alal.

Hinnaalandus 50% messiesõitjatele au-
ametliku esinduse tunnistuse ettenäita-
misel (maksev sinasõiduk 24. veebr. kuni
6. märtsini ja tagasõidul 1. märts. kuni
14. märtsini, kaasa arvatud) astub jõusse
tagasõidul Eesti, Läti ja Leedu raud-
teedel ja 25% Saksamaa riigiraudteedel.

I. auhind

kuldauraha.

Kõige soodsam
ostukoht pealin-
nas on vanem
Eesti kullasepa-
äri

R. Lange
(asut. 1903 a.)

I. auhind

kuldauraha.

Vanaturukael 5, oma majas. Kõnetraat (2) 31-20.

Suures valikus hõbe lauaserwiise, nuge, kahv-
leid, lusikaid ja kõiksuguseid kuld, hõbe ja
kristallasju. Seinakellad, tasku- ja käeuurid.
Eriti odavalt laulatussõrmuseid.

Kulla, hõbeda ja kalliskivide ostmine.

Tallinna Kosmeetika Laboratoorium
„Flora“

Parimad on seni maailmas parfümeeria jaabused:

Ramona
Citana

Sadda Jakko
Eau de Cologne

Saadaval teigis parimates ärides.

Kontor: Tatari tn. 21-b, lrt. 2, kõnetr. (2) 15-78.
Tehas: Lõua tn. 40.

Külastage

P. Põderi valmisriieteäri

Tallinnas, Kullasepa tän. 7, telefon 429-31

sealt leiata alati kõige suuremas valikus moodukate
hindadega moodsaid meester. ja naister. valmisriideid.

Kes ostab, ei kahetse.

Seitulevaks hooajaks suures valikus moodukate

kevade mütse ja kübaraid

ostale kõige soodsamalt

P. Michelson'i mütsiärist

Väike Karja 6.

Pesuriiet

ostate kasulikult

kodumaa vabrikute riidekauplusest
HEINRICH TOFER

Tallinn, Suur Karja 15, Müürivahe nurgal.

Uusi villaseid, puuvillaseid ja kunstiidi riideid.
„ meesierahva palitu- ja ülikonnariideid.

Daamidele ja lastele:

suuresti alandatud hinnaga
NAISMANTLIRIIDEID.

Mehaaniline puutööstuse vabrik

Asut. 1887 a.

S. SIMIN

Asut. 1897 a.

Suur Tartu maantee 43. Kõnetr. 308-45.

Valmistab: Uksi, aknaid, täieliku korteri, pankade, magasiinide ja asutuste sisseseadeid.

Kunstlikud stiililised mööblid ja sadulsepa tööd.

Uudis!

Tugitool voodi ja sohva voodi.

Uudis!

Esimene Tallinna mehaaniline

pildiraami- ja tapeediliistude-
tööstus.

Asut. 1911 Om. K. PETERSON Tel. 304-61

Narva m. 4 ja Suur Tartu m. 17

Panga arved: Linnapank, Põhja Eesti Ühispank.

Eriala: raamide valmistamine piltidele, peeglitele,
reklamadele jne. Vanade piltide (õlimaalide)
dubleerimine, parandamine ja puhastamine. Pildi- ja
peegli raamide ning mööblite parandamine ja kuldamine.

Seega on mul au teatada, et käesoleval aastal
märtsikuus saab minu üle Eesti tuntud ettevõtte

20 aastat vanaks,

sel puhul õnnustasin minu austatud tellijaoskonnale
korraldada 15./II. — 15./III. 1931. a., vaatamata minu
alati odavatele hindadele.

30 odavat päeva
suure hinnaalandusega.

Palun tellimistega rutata ja mitte teise päeva
peale lükata — aeg kaob kiiresti. Minu tellijasring-
kond on suur ja tahan heameelega kõiki rahuldada.

Tellimiste vastuvõtukoht

Narva m. 4, ladu Suur Tartu m. 17.

Austusega K. PETERSON.

J. Milleri leivatööstus

Tallinn, Kalevi 4. Kõnetr. (2) 16-79.

Leiva, peenleiva ja saiaaaduste väljasaat-
mine raudteejaamadesse ja laevade peale.

Kiire ja korralik tellimiste täitmine.

En gros pudukauplus

OSKAR PILV

Tallinn, Veneturg 3.

Kõnetraat 305-86.

Soovitatav suure valikus:

Kindaid — nahk ja triko.

Sukad, sokid — siidi, villased ja puuvillased.

Puudrid, seebid jne.

Müük suurel ja väikesel arvul.

Uudis!

Teadmiseks härradele

Käesolevaga teatan, et olen välismaade
eeskujul tarvitamiseks välja jaganud hü-
gieeniliselt puhtaid ümbrikkudesse pitsee-
ritud habemeajamissalvrätte.

Palun iga tarvitajat kellele kallis oma
tervis, lasta neid hügieeniliselt puhtaid
salvrätte ümbrikust välja võtta ainult
enese juuresolekul.

Salvrätte on praegu saadaval järgmistes
ärides:

P. Kroll, S. Karja t. 12
Balti jaamas habemeajaja
„Union“, Vanaturukael 3
E. Miljan, Narva m. 19
Lauerson, Narva m. 42
E. Kaup, Narva m. 35
Pikkov, V. Pärnu m. 32
Reikop, S. Tartu m. 50 ja teistes.

Ameerika pesumaja

Tallinn, Müürivahe tän. 21, tel. (20) 5-97.

A.-S. „OSA“, Estonia all nr. 11

Suur inventuur-väljamüük

50% ja rohkem hinnaalandust!

Väljamüügile määratud: mööbli-, päevasärgi-, mantli- ja
kleidiriideid ning kõiksugu riidest. Soodus juhul varustada
endid riidekaubaga ka vähese rahaga. Et selles veenduda,
palutakse kõiki külastada meie äri!

Häid küttepuid

odavate hindadega soovib oma ladust J. Jõbedat,
Jakobsoni tän. 2, tel. 311-38.